

Ministerul Educației și Cercetării

Proiect Phare „Acces la educație pentru grupuri dezavantajate“

Programul „A doua șansă“

Mihaela Bucinschi

Limba și literatura română

A, B, C

Ghidul cadrului didactic

Nivelul I

Aceste materiale – publicate în cadrul Proiectului Phare „Acces la educație pentru grupuri dezavantajate“ 2003 – au fost realizate de o echipă de experți ai **Ministerului Educației și Cercetării**, pentru a fi folosite în primul an de aplicare experimentală a programului educațional revizuit „A doua șansă – Învățământ primar“.

Membrii echipei care a elaborat materialele sunt:

Cristiana Boca, coordonatoarea componentei „Învățământ primar“

Mihaela Bucinschi, autoare „Limba și literatura română“

Carmen Costina, autoare „Limba engleză“

Anița Dulman, autoare „Matematică“

Gabriela Dumitru, autoare „Cunoașterea mediului“

Cristiana Ilie, autoare „Istorie. Geografie“

Iudit Sera, autoare „Limba engleză“

dr. Doina–Olga Ștefănescu, autoare „Educație civică“

Paul Vermeulen, expert componenta „Elaborare curriculum și materiale educaționale“

Coordonator editorial: **Mihaela Marin**

Design copertă: **Dinu Dumbrăvician**

Design și dtp: **Gabi Iancu**

Foto copertă: **Dinu Dumbrăvician**

Această publicație face parte din Programul Phare 2003 „Acces la educație pentru grupuri dezavantajate“, componenta „A doua șansă“

Editorul materialului: Ministerul Educației și Cercetării

Data publicării: martie 2006

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a Uniunii Europene.

© **Ministerul Educației și Cercetării**

Cuprins

Cuvânt de bun venit	4
Prezentarea programei	6

Partea I

Unitatea 1	START	10
	Literele mari și mici	10
	Sunete – litere	11
	Cuvinte – silabe	12
	Imaginile și comunicarea	13
	Să ne cunoaștem	14
	Ne salutăm	15
Unitatea 2	ANUL	16
	Primăvara	16
	Vara	17
	Toamna	18
	Iarna	19

Partea a II-a

Unitatea 3	TIMPUL LIBER	20
	Programe TV	20
	Vederea	22
	La restaurant	23
Unitatea 4	PRACTIC ȘI UTIL	24
	Semne de circulație	24
	Rețete culinare	26
	Instrucțiuni de folosire	27
Unitatea 5	DIN ZIARE ȘI REVISTE	28
	Vremea	28
	Horoscop	30
	Anunțuri	31
Unitatea 6	CUMPĂRĂTURI	32
	Amenajarea locuinței	32
	Prospecte	34
	Lista de cumpărături	35
Unitatea 7	RECAPITULARE	36
	Utilizează calendarul	36
	Harta României	37
	Formular de înscriere	38
	Chestionarul	39
	Pregătire pentru examen	40

Cuvânt de bun venit

**Stimată învătoare,
Stimate învățător,**

Felicitări pentru că faceți parte din marea echipă a proiectului „A doua șansă – Învățământ primar“!

Prezentul ghid face parte dintr-o serie de materiale educaționale elaborate în cadrul proiectului **Acces la educație pentru grupuri defavorizate** care vor fi utilizate în cadrul componentei **A doua șansă pentru învățământul primar** de către cadre didactice, directori, inspectori școlari care conduc sau coordonează clase de tip „a doua șansă“. În același timp, ele pot fi folosite și ca resursă în eforturile de construire a unor școli incluzive.

Forma pe care au dobândit-o aceste ghiduri se înscrie în concepția unitară a programul *A doua șansă pentru învățământul primar*, program definit prin:

- modularitate și flexibilitate în organizare
- caracter activ, practic aplicativ al curriculum-ului
- respectarea individualității în învățare și evaluare.

Ghidurile pentru cadrele didactice și pentru cursanți au fost realizate în conformitate cu programele școlare aprobate pentru anul școlar experimental 2005-2006.

În ghidurile pentru cursanți urmăresc aplicarea unui model constructivist, secvențial, accesibil și bine structurat de tip **orientare, achiziție, aplicare și transfer**. Astfel, modelul didactic ales și păstrat ca un laitmotiv se corelează cu etapele pe care le poate parcurge o unitate de învățare, fiecare dintre momente cuprinzând secvențe precum cele enumerate:

- **etapa de orientare** poate cuprinde *prezentarea scopurilor, semnificației și contextului din perspectiva cursantului, activarea și valorizarea cunoștințelor și deprinderilor anterioare ale acestuia, captarea atenției cursanților prin conexarea subiectului cu unul de interes vital pentru ei, introducerea unor întrebări și situații provocatoare de către cadrul didactic ș.a.,*
- **etapa de achiziție** cuprinde *rezolvarea de sarcini, exerciții, însușirea noilor cunoștințe având ca rezultat înțelegerea și operarea de către cursant cu conceptele, etapă în care sunt alese cele mai eficiente metode de predare-învățare-evaluare adecvate atât grupului țință, dar și specificului subiectului predat.*
- **etapa de aplicare și transfer** se concretizează prin *integrarea conceptelor achiziționate în contexte noi, elaborarea unor produse ale activității (de tip eseu, poster, tabel, colaj, model, proiect), evaluarea și auto-evaluarea atât a proiectului cât și a rezultatelor obținute.*

Ghidurile elaborate pentru cursanți cuprind, pe lângă unitățile de învățare detaliate, activități de reactualizare a conceptelor cheie ale modulului/ nivelului anterior, probe de evaluare și auto-evaluare, dicționar cu termeni utilizați, pagini pentru aplicații și proiecte sau anexe cu informații esențializate pentru consolidarea învățării.

Programul „A doua șansă pentru învățământul primar“ în anul școlar 2005-2006 va fi aplicat pe baza **O.M. nr. 5160 din**

6.10.2005 în conformitate cu următoarele documente:

- Metodologia privind organizarea procesului de învățământ în cadrul Programului „A doua șansă pentru învățământul primar“;
- Planul cadru pentru programul „A doua șansă pentru învățământul primar“;
- Programe școlare integrate prin care se realizează educația de bază.
- Materiale educaționale pentru elevi și cadre didactice.

Fiecare dintre **ghidurile pentru cursanți** pentru fiecare disciplină sau nivel de studiu se completează cu **ghidul adresat cadrului didactic**, astfel încât transpunerea în practică a ideilor programului să fie cât mai coerentă și mai transparentă.

Ghidurile pentru cadrele didactice reprezintă cel mai complex instrument prin care programele școlare prind viață. Ghidurile cadrelor didactice sunt o oglindă a fiecărei unități de învățare prezentate și o aprofundare a ei din perspectiva scopului, a metodologiei, a formelor de organizare posibil de abordat. Caracterul alternativ al acestor ghiduri se explică prin aceea că ordonarea conținuturilor relevante sugerate, ritmul și metodologia abordării lor vor fi stabilite de către fiecare cadru didactic în funcție de stilul său didactic, particularitățile grupului cu care lucrează, resursele de învățare disponibile, contextul local în care se desfășoară învățarea.

Ghidurile cadrelor didactice cuprind într-o manieră flexibilă și individuală secțiuni prin care se prezintă programa școlară specifică disciplinei respective, se prezintă sugestii de întocmire a planificării, se oferă conceptele și achizițiile cheie ale disciplinei pentru fiecare nivel și corespondența dintre acestea și metodologia didactică cea mai eficientă.

Ghidurile prezintă într-o manieră succintă informații atât teoretice, dar și practice despre realizarea evaluării formative dar și a celei sumative, atât prin forme clasice, dar și alternative, cu exemple de probe de evaluare construite pe baza standardelor de evaluare regasite în programele școlare pentru fiecare disciplină și nivel de studiu.

Ghidurile cuprind și referiri la alte surse bibliografice utile pentru derularea demersului didactic specific fiecărei discipline. Acestea sunt fie lucrări de referință ale pedagogie sau didacticii disciplinei, fie adrese utile pentru cadrele didactice care doresc să se folosească de Internet.

Ghidurile pentru cadrele didactice pot fi cu ușurință adaptate și individualizate în funcție de contextul local, de resursele materiale de care dispune școala, de stilul de predare al cadrului didactic și de particularitățile cursanților. În multe dintre unitățile de învățare propuse la diferite discipline de studiu pot fi întâlnite sarcini care se rezolvă cu ajutorul computerului, mici proiecte și cercetări care se desfășoară în comunitate sau în diferite instituții ș.a. Cadrul didactic împreună cu clasa pot hotărî în legătură cu oportunitatea desfășurării sarcinilor și aplicațiilor propuse astfel încât cursanții să trăiască experiențe de succes în învățare.

Dat fiind caracterul experimental al programului „**A doua șansă pentru învățământul primar**” în acest an școlar și necesitatea revizuirii tuturor materialelor educaționale elaborate până la extinderea programului în anul școlar 2006-2007, contribuția dumneavoastră, a tuturor celor care lucați cu aceste materiale în această perioadă este foarte importantă. Așteptăm sugestiile de revizuire, comentariile, observațiile sau aprecierile pe adresa secondchance@wyginternational.ro.

Vă mulțumim și vă dorim succes!

Cristiana Boca

Prezentarea programei

Programa de Limba și literatura română pentru Modulul I – **A.B.C.**, a fost concepută având ca obiectiv major alfabetizarea cursanților, însușirea limbajului convențional al citit-scrisului, dobândirea unor achiziții de bază pentru o exprimare corectă orală și scrisă. La nivel atitudinal se va urmări conștientizarea cursanților asupra utilității cititului, scrierii și comunicării orale în rezolvarea problemelor cotidiene.

Obiectivele cadru sunt identice cu cele din programa națională destinată învățământului de masă la clasa I, însă obiectivele de referință au fost revizuite pentru a răspunde specificului acestei forme de învățământ: timpul redus de învățare, vârsta cursanților și experiența de viață a acestora.

Conținuturile învățării au fost reduse, cea mai importantă noutate oferită de această programă fiind eliminarea scrierii cu litere de mână. Atât pentru scris, cât și pentru citit se vor folosi numai litere de tipar.

Principalele conținuturi ale învățării sunt:

Formarea capacității de lectură

- Cartea. Direcții de orientare în materialul tipărit.
- Literele de tipar mari și mici ale alfabetului (excepție K, Q, W, Y).
- Grupurile de litere (ce, ci, ge, gi, che, chi, ghe, ghi).
- Citirea cuvintelor.
- Citirea propozițiilor enunțiative și interogative (fără folosirea terminologiei).
- Textul. Titlul unui text. Citirea textelor.

Formarea capacității de comunicare

- Comunicarea orală.
- Comunicarea – schimb de informații între oameni.
- Formularea mesajului oral.
- Cuvântul – element de comunicare. Pronunțarea articulată a cuvintelor din vocabularul activ.
- Propoziția – Formularea de propoziții logice (fără terminologie).
- Intonarea propozițiilor enunțiative (fără terminologie).
- Dialogul – convorbirea între două sau mai multe persoane. Utilizarea formulelor de salut și prezentare.

Comunicarea scrisă

Procesul scrierii

- Literele mari și mici, de tipar, ale alfabetului(excepție K, Q, W, Y);
- Despărțirea în silabe a cuvintelor (după auz);
- Scrierea cu litere de tipar;
- Respectarea spațiului dintre cuvinte;
- Poziționarea datei și a titlului unui text.

Ortografie

- Scrierea ortografică a cuvintelor;
- Scrierea grupurilor de litere (ce, ci, ge, gi, che, chi, ghe, ghi);
- Scrierea cu majusculă la începutul propozițiilor și a substantivelor proprii (fără terminologie).

Punctuația

Semnele de punctuație: punctul.

Elemente de construcție a comunicării

Propoziția. Cuvântul. Silaba.

Sunetul – litera.

Evaluarea inițială

Intrarea în modulul I nu presupune o testare din partea unei comisii speciale, dar învățătorul care coordonează colectivul trebuie să cunoască disponibilitățile, particularitățile individuale ale fiecărui cursant problemele acestora, pentru a-și putea adapta demersul didactic în funcție de acestea.

Se recomandă o evaluare inițială care să ofere informații asupra:

- nivelului de dezvoltare a limbajului;
- capacității curente de citit/scriș;
- memoriei vizuale, spiritului de observație;
- acuității auditive și vizuale;
- dezvoltării motricității fine.

Pentru determinarea nivelului de dezvoltare a limbajului, prin dialog cu fiecare cursant, se vor completa liste de verificare asemănătoare celei de mai jos:

Legendă:

Î – întotdeauna

D – deseori

U – uneori

N – niciodată

Cursantul:	Î	D	U	N
Înțelege sensul unei comunicări verbale formată din cuvinte uzuale				
Înțelege întrebările și dă răspunsurile așteptate				
Cere lămuriri când nu înțelege un mesaj audiat				
Cunoaște sensul cuvintelor pe care le utilizează				
Pronunță articulat cuvintele				
Face acordul între subiect și predicat în exprimare				
Vorbește utilizând corect timpurile verbului				
Relatează experiențe personale				

Completarea acestei liste se poate face la interviu pentru înscrierea în modulul I sau în primele zile de școală.

Pentru testarea acuității vizuale, a motricității fine, dar și pentru identificarea capacității curente de scris/citit, puteți propune un test scris asemănător următorului:

POȚI COPIA SEMNELE? LE RECUNOȘTI?

- m   n   u
- mnu   mnu   nmu   nmu   umn   umn

- d   b   p
- dbp   pbd   dpb   pbd   bpd

Testările se vor face sub observația învățătorului, care paralel cu colectarea unor date despre fiecare elev va acorda sprijin, folosind formulări ca:
*Te pot ajuta cu ceva?, Ar fi bine ca aici să...,
 Apreciez felul în care..., Îmi place cum... etc.*

Acest lucru va conferi confort cursanților, care nu se vor simți „sub lupă” și în același timp va permite învățătorului să fie văzut de aceștia ca un partener, o persoană pe care se pot baza și care să fie acceptat ulterior ca și consilier. În timpul testării urmăriți dacă scrierea s-a realizat de la stânga la dreapta și dacă instrumentele de scris sunt utilizate cu ușurință. Verificați dacă modelele au fost corect reproduse și dacă s-a realizat încadrarea în spațiul destinat scrierii

Întrebați cursanții dacă recunosc literele. Solicitați-le să dea exemple de cuvinte care încep cu aceste litere. În situația în care cursanții nu recunosc literele, învățătorul va pronunța sunetele corespunzătoare literelor și le va cere să dea exemple de cuvinte care încep cu acestea. Testarea memoriei vizuale poate fi realizată printr-o activitate desfășurată în clasă după cum urmează:

Pe o masă așezați 6-7 obiecte familiare cursanților (un chibrit, un pix, o monedă etc.) și distribuiți-le acestora cartonașe pe care să fie imagini corespunzătoare acestora. Asigurați-vă că imaginile sunt sugestive și sunt corect asociate de cursanți cu obiectele reale! Timp de 20-30 de secunde aceștia vor avea sarcina de a observa obiectele de pe masă. Apoi acoperiți-le și, cu discreție, luați unul sau două obiecte din cele expuse.

Cursanții vor avea sarcina de a semnala sesizarea obiectului sustras prin ridicarea cartoanelor corespunzătoare.

Repetăți această activitate înlocuind obiectele cu planșe pe care sunt scrise cuvinte pe care cursanții le-ar fi putut vizualiza în viața cotidiană (exemplu : TAXI; BAR, PÂINE etc.) sau semne sociale frecvent întâlnite în comunitate.

Prin desfășurarea acestei ultime activități veți putea testa și capacitatea de citire globală a unor cuvinte familiare.

Alături de modalitățile de evaluare propuse, la nivelul unității școlare se pot concepe și alte baterii de teste. Scopul acestora este buna cunoaștere a cursanților în vederea proiectării unui demers didactic individualizat, care să permită alfabetizarea tuturor cursanților.

De asemenea este utilă identificarea nevoilor și aspirațiilor personale ale cursanților. Încercați prin discuții libere să aflați care sunt acestea, ce stil de învățare are fiecare. Puteți realiza o listă comună a așteptărilor realiste și realizabile, pe care să o afișați în clasă și pe care să o păstrați până la sfârșitul modulului. Afișul poate purta un nume, de exemplu „Ce vreau să știu”, iar aspirațiile cursanților să fie formulate ca obiective (să înțeleg mai bine știrile de la radio sau TV, să completez formulare, să citesc la televizor etc.).

Cum se poate adapta modulul contextului dumneavoastră?

În elaborarea programei s-a ținut seama de varietatea contextelor în care ea va fi aplicată, varietate dată de: vârsta și experiența cursanților, particularitățile individuale ale acestora, mediul social și cultural din care provin, personalitatea și stilul didactic al învățătorilor. Conținuturile învățării vizează formarea unor competențe de bază prin învățarea activă și personalizată și ele trebuie adaptate grupului țintă. De exemplu, scrierea se va realiza cu litere de tipar, întrucât obiectivele de referință prevăzute de programă pot fi atinse chiar dacă elevii nu au această deprindere, dar știu să citească și să scrie folosind litere de tipar.

Organizarea lecțiilor trebuie realizată în **blocuri de ore**, care pot varia între 2-4 ore, în funcție de caracteristicile grupului de elevi și de felul în care orarul a fost **negociat** cu elevii. Fiecărei unități de învățare i se pot aloca 1 sau 2 blocuri de ore.

Textele suport propuse în ghidul cursantului sunt orientative, ele putând fi înlocuite sau completate cu altele pe care învățătorul le consideră potrivite interesului grupului țintă și care permit realizarea obiectivelor programei.

Activități specifice

Interesul cursanților pentru studiul limbii române se poate cultiva numai prin dezvoltarea "secretelor" acestora în raport cu posibilitatea aplicării și utilitatea cunoștințelor noi în viața cotidiană, așa încât învățătorul trebuie să găsească modalități prin care să-i ajute pe elevi să înțeleagă scopurile unei sarcini anume, motivele pentru care au fost alese, cum și când pot folosi ceea ce au dobândit. Elevii trebuie să utilizeze citirea, scrierea, vorbirea și ascultarea ca instrumente care îi ajută să fie persoane eficiente în interacțiunile interpersonale.

Una dintre modalitățile care pot fi folosite pentru adaptarea demersului educativ la particularitățile grupului clasă, este aceea de a organiza a blocurile de ore după aceeași structură:

1. **Discuții libere**
2. **Activitate de predare-învățare**
3. **Sinteza zilei**

1. Discuțiile libere este indicat să aibă loc la începutul zilei de școală, să dureze 7-10 minute și să poarte un titlu generic, ca de exemplu *Știri, La taifas, O nouă zi, un nou început*, care va fi păstrat pe tot parcursul modulului.

Sub acest generic elevii se vor putea înscrie să prezinte colegilor evenimente din viața personală, experiențe, gânduri, știri pe care el le consideră interesante și pe care dorește să le împărtășească celorlalți. În timp un elev prezintă aceste „știri”, ceilalți ascultă, iar la sfârșit vor formula întrebări, își vor spune părerea sau vor face comentarii legate de știrea ascultată. *De exemplu:* Un elev prezintă știrea „Astăzi voi merge la film cu prietena mea”. Cei care au urmărit pot formula întrebări pentru a solicita informații suplimentare: La ce cinematograf mergi? Cum se numește prietena ta ? etc.

Crearea acestor momente este deosebit de eficientă întrucât:

- Încurajează exprimarea liberă, împărtășirea impresiilor și sentimentelor;
- Exersează deprinderile de a vorbi, de a asculta, de a rezolva probleme, de a-și însuși reguli de comunicare eficientă;
- Creează o atmosferă pozitivă, prietenoasă;
- Dau ocazia participării individuale și în grup la activități
- Oferă învățătorului posibilitatea de a corecta greșelile de exprimare, pronunție în contexte mai puțin formale;
- Învățătorul poate evalua formativ capacitățile de exprimare și receptare a mesajului oral.

Activitatea de predare – învățare – evaluare

Obiectivul major urmărit pe parcursul modulului I este alfabetizarea cursanților, însușirea deprinderilor elementare de citit-scris și inițierea în citirea conștientă.

Educația adulților este diferită de educația copiilor. Cea mai mare diferență este aceea că adulții vor cu adevărat să învețe, sunt motivați sau constrânși. Acești cursanți și-au reluat controlul asupra propriilor vieți prin reîntoarcerea la educație toți având acum obiective pozitive: mulți dintre ei vor să intre pe piața muncii, să își caute slujbe mai bune, să își continue studiile

sau să își îmbunătățească nivelul de alfabetizare până la un prag pe care ei îl consideră satisfăcător.

Predarea-învățarea va fi concepută ca interacțiune permanentă între cadru didactic și cursanți, între acesta și grupe de cursanți, dar și între învățător și cursant ca individualitate.

Învățătorul va adapta conținuturile programei, le va putea regrupa altfel decât în manual, va putea înlocui, omite, adăuga materiale suport.

Textele propuse în ghid au caracter informativ, sunt similare ca formă celor pe care cursanții le-ar fi putut întâlni în viața cotidiană (prospecte, instrucțiuni de folosirea unor produse, afișe, reclame publicitare) și oferă pretexte pentru desfășurarea unor activități practice.

Învățarea noilor conținuturi trebuie să se realizeze prin descoperire, plecând de la particular la general, de la concret la abstract. Metodologia de predare-învățare se va baza pe principiile învățării centrate pe elev pentru a da posibilitatea cadrelor didactice să sprijine, să gestioneze procesul de învățare și să maximizeze învățarea individuală unui proces de evaluare inițială, prin care se pot identifica scopurile

individuale de învățare care stau la baza planurilor individuale de învățare.

Ghidul cursantului cuprinde 6 unități de învățare. Numărul de ore alocat fiecăreia va fi stabilit în funcție de particularitățile colectivului și complexitatea conținuturilor abordate. La sfârșitul fiecărei unități propuneți evaluări sumative, care să cuprindă sarcini de lucru concepute pe mai multe nivele, însă potrivite acelorași obiective. Evaluarea trebuie să ofere elevului posibilitatea de a reuși – evaluarea nu trebuie să pună probleme suplimentare. Astfel:

- dacă elevul nu deține abilități de redactare bune, aveți în vedere utilizarea evaluării orale;
- dacă elevul a trecut prin experiențe neplăcute în cadrul examenelor, aveți în vedere utilizarea unor metode alternative de evaluare pentru a întări respectul de sine și motivația

Evaluarea finală va consta în probe orale și scrise concepute pe baza standardelor de performanță precizate în programă. Cursanții vor trebui să fie capabili să-și demonstreze competențele corespunzătoare pentru a putea promova modulul I.

- Formularea unor enunțuri logice potrivite unor situații familiare;
- Familiarizarea cu noțiunile de: *propoziție, cuvânt, silabă, sunet, literă*;
- Discriminarea sunetelor în cuvinte;
- „Citirea“ unor indicatoare și panouri de avertisment;
- Recunoașterea, prin citire globală, a unor cuvinte uzuale (denumirile unor magazine, propriile nume etc.);
- Scrierea propriilor nume și prenume, adrese și a datei de naștere.
(Scrierea se va face prin imitație).

Înainte de parcurgerea paginilor din ghidul cursantului este indicat să alocați o oră sau două unei teme prin care să urmăriți conștientizarea cursanților asupra necesității însușirii deprinderilor de scriere și citire și exprimare orală.

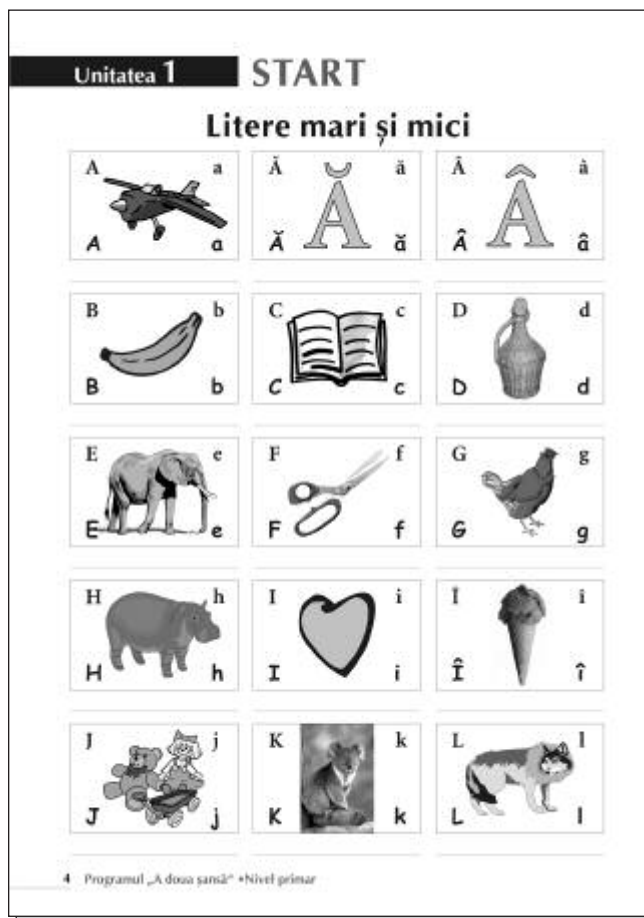
Discutați despre mijloacele de comunicare (telefon, radio, televizor, scrisori, ziare, reviste etc.).

Pentru sublinierea importanței exprimării scrise puteți folosi ambalaje ale unor produse, ziare, reviste, cărți, vederi, scrise, formulare tipizate etc. Prin întrebări deschise oferiți-le posibilitatea cursanților de a identifica situații familiare din viața cotidiană în care sunt nevoiți să scrie și să citească. De asemenea tot în această perioadă organizați activități prin care să verificați în ce măsură cursanții cunosc anumite litere sau au capacitatea de a citi global cuvinte. (numele unor magazine sau instituții, etichete care însoțesc indicatoare, cuvinte întâlnite în diferite formulare – NUMELE; PRENUMELE; STRADA, ȘCOALA; CLASA; POLIȚIE etc.).

Propuneți activități prin care să testați memoria vizuală și spiritul de observație al cursanților.

Literele mari și mici

Scrieți titlul lecției pe tablă. Citiți-l cursanților. Scrieți apoi pe tablă o înșiruire de simboluri care nu sunt litere sau cifre (de exemplu, # &%□#“). Cereți-le să încerce să le „citească“. Întrebați-i de ce nu pot citi. Dacă nu obțineți răspunsul, așteptat explicați-le că pentru a putea citi și scrie se folosesc anumite simboluri, literele.

Explicați-le că alfabetul este format din litere, cărora în vorbire le corespund sunete. Este important să fie observat de către cursanți faptul că pentru un sunet se folosesc litere mari și mici. Le puteți da exemple de astfel de cuvinte. (Sugestie: puteți scrie chiar numele dumneavoastră folosind doar majuscule și folosind litere mari și mici de tipar)

Cursanții vor scrie apoi, după modelul oferit de dumneavoastră, literele alfabetului. Atenție! Din alfabet lipsesc literele: q, k, y, w. Le puteți spune acest lucru cursanților.

Verificați apoi în ce măsură cursanții au capacitatea de a scrie, prin imitație, literele alfabetului. Nu uitați că se va folosi scrierea cu litere de tipar! Fiți atenți la modul în care cursanții folosesc instrumentele de scris și la felul în care se încadrează în spațiul destinat scrierii. Le puteți sugera cursanților să facă analogii între forma literelor și obiecte familiare (nu neapărat pentru toate).

Sunete – litere

În această lecție se urmărește familiarizarea curanților cu noțiunile de „sunet“ și „literă“ și cu faptul că unui sunet îi corespund litere mari și mici.

Activitatea poate începe prin plasarea unor etichete pe care să fie scrise cuvinte corespunzătoare unor obiecte din clasă (ușă, tablă, bancă etc.). Cuvintele vor fi scrise atât cu litere mari cât și cu litere mici. Cursanții vor avea sarcina de a „ghici“ ce este scris pe fiecare etichetă. Pentru fiecare cuvânt cereți-le cursanților să precizeze sunetul inițial. Aceste etichete vor rămâne mai mult timp pe obiecte.

Cadrul didactic va citi din ghidul cursantului șirurile de cuvinte care încep cu același sunet. Pe rând cursanții vor da exemple de cuvinte care încep cu sunetele precizate. Exercițiul de identificare a cuvintelor care încep cu litera precizată poate fi rezolvat independent de către cursanți, după ce vor fi rezolvate la tablă 2- 3 exemple.

Ca activitate suplimentară, puteți distribui cursanților cartonașe pe care sunt scrise anumite litere. Fiecăruia i se va spune ce literă sau litere a primit. Dumneavoastră veți spune cuvinte, iar cursanții vor avea sarcina de a semnaliza sesizarea sunetului inițial al cuvântului prin ridicarea cartonașului cu litera corespunzătoare. Aceste cartonașe le puteți folosi pentru formarea și pentru citirea unor cuvinte simple. Dumneavoastră veți scrie cuvinte scurte (da, nu, el, om, ori etc.), iar cursanții care au cartonașele cu literele din cuvânt le vor „citi“ spunând pe rând sunetele corespunzătoare literelor. Explicați-le că pronunțarea în citire a unor sunete (consoanele) se face fără pronunțarea vocalei de sprijin „Î“

Exercițiile 2 și 3 presupun punerea în corespondență, în cadrul unor cuvinte, a literelor mari cu cele mici. Cursanții vor rezolva sarcinile folosindu-se de pagina anterioară din ghid, unde sunt scrise literele alfabetului.

La sfârșitul lecției întocmiți împreună cu cursanții o listă cu trei-patru cuvinte scurte pe care aceștia le-au reținut și le-ar putea citi global. (De exemplu: da, DA, cu, Cu, la, LA, nu, NU, an, AN). Această listă va rămâne deschisă, va fi afișată în clasă și va fi completată în fiecare dintre orele care vor urma.

Unitatea 1

Sunete – litere

A – de la <u>a</u> n, <u>a</u> c, <u>a</u> dukt	G – de la <u>g</u> ol, <u>g</u> ard, <u>g</u> ust
B – de la <u>b</u> an, <u>b</u> un, <u>b</u> ravo	H – de la <u>h</u> aină, <u>h</u> oră, <u>h</u> az
C – de la <u>c</u> ap, <u>c</u> asă, <u>c</u> ard	E – de la <u>e</u> u, <u>e</u> lev, <u>e</u> nglez
D – de la <u>d</u> ar, <u>d</u> ans, <u>d</u> uminică	F – de la <u>f</u> ar, <u>f</u> iu, <u>f</u> rate

Reține!

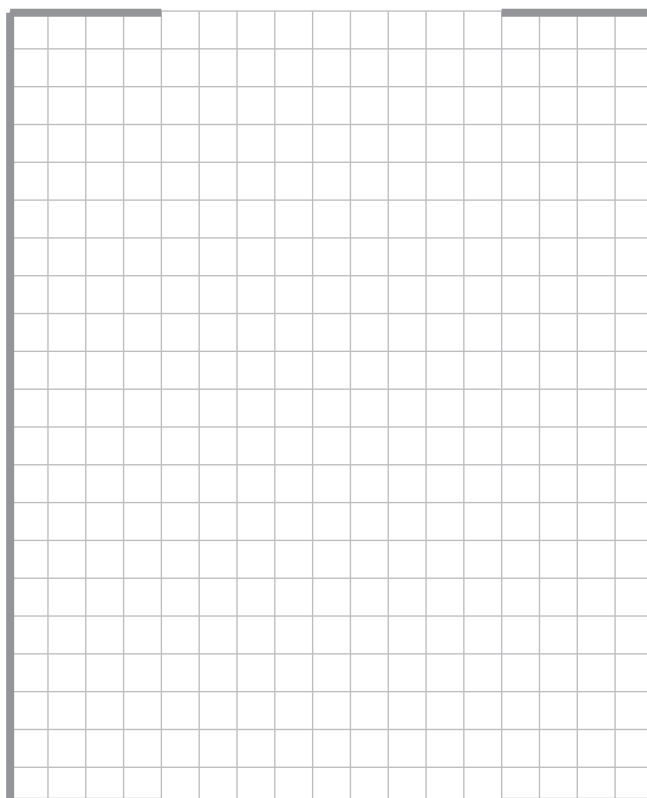
Cuvintele sunt formate din sunete sau litere. Sunetele se aud și se pronunță. Literele se scriu și se citesc.

- 1 Subliniază cuvintele care încep cu literele:
  - m – masă, comună, mare, nume
  - n – nume, mic, număr, unu
  - o – coro, oraș, tot, oprire, apă
  - p – polițic, drum, preț, bine
  - r – rețelă, bancă, sat, roși
  - s – casa, sport, stop, știri
- 2 Scrie cuvintele date cu litere mici de tipar. Folosește alfabetul.

AN	SAT	ORAȘ	POSTĂ	BANCA
□ □	□ □ □	□ □ □ □	□ □ □ □ □	□ □ □ □ □ □
- 3 Folosind alfabetul unește cuvintele după model.

data	NUME
adresa	ANUL
luna	LUNA
clasa	DATA
nume	CLASA
anul	ADRESA
casa	CASA

6 Programul „A doua șansă” • Nivel primar

Cuvinte – silabe

Prin activitățile propuse în ghidul cursantului se urmărește dezvoltarea capacității de analiză și sinteză fonetică a cuvintelor. Despărțirea cuvintelor în silabe nu trebuie să constituie un scop în sine, ci trebuie să reprezinte un instrument pentru scrierea și citirea corectă a cuvintelor. Acest lucru este bine să fie știut și de cursanți. Explicați-le felul în care se face citirea (prin rostirea sunetelor în ordinea în care apar literele corespunzătoare în cuvinte). Însoțiți explicațiile cu trei-patru exemple.

Scrieți pe tablă câteva cuvinte scurte, monosilabice, de preferat din cele din lista de cuvinte întocmită în lecția anterioară. Din acestea, formați alte cuvinte. Citiți cuvintele formate pe silabe pentru a fi observat de către cursanți faptul că citirea pe silabe duce la o citire mai rapidă.

Cereți-le cursanților să spună cuvinte corespunzătoare imaginilor de la exercițiul 1. Pronunțați și dumneavoastră aceste cuvinte rar, pentru a-i face pe cursanți să sesizeze după auz silabele cuvintelor. Spuneți-le să dea și ei exemple de cuvinte pe care să le pronunțe pe silabe. Ca un exercițiu suplimentar, le puteți propune cursanților să spună versurile unor cântece cunoscute, pronunțând fiecare cuvânt pe silabe.

Cuvintele corespunzătoare imaginilor vor fi apoi introduse de către cursanți în propoziții.

Scrieți pe tablă o propoziție din trei-patru cuvinte simple. Citiți-o arătând fiecare cuvânt citit. Marcați fiecare propoziție printr-un segment la sfârșitul căruia folosiți punctul și fiecare cuvânt printr-un dreptunghi. Explicați-le cursanților că acestea vor fi simbolurile pentru propoziție, respectiv, cuvânt. Citiți-o și cereți-le cursanților să o repete. Propuneți o activitate de analiză și sinteză fonetică a cuvintelor. Sub cuvintele propoziției marcați cu o linie fiecare silabă și cu o casetă fiecare literă a cuvântului.

La exercițiul 2 cursanții trebuie să sesizeze că în fiecare șir cuvintele corespunzătoare imaginilor se aseamănă faptul că primele, respectiv ultimele silabe sunt aceleași. Dirijați atenția cursanților astfel încât aceștia să observe acest lucru și în scrierea cuvintelor.

La exercițiul 3 cursanții trebuie să sesizeze vocalele specificate în cuvintele corespunzătoare

Start

Cuvinte – Silabe

1 Spune cuvinte potrivite obiectelor ilustrate. Pentru fiecare cuvânt alege numărul care arată prin câte deschideri ale gurii se pronunță fiecare.

1, 2, 3, 4, 5

1, 2, 3, 4, 5

1, 2, 3, 4, 5

Reține!

Cuvintele se pot despărți în silabe.
Silaba este sunetul sau grupul de sunete care se pronunță printr-o singură deschidere a gurii.

2 Desparte în silabe cuvintele corespunzătoare imaginilor. Observă prin ce se aseamănă acestea.

a) casă

canapea

cană

b) revistă

ciocolată

roată

3 Spune de câte ori se aude sunetul precizat în cuvintele potrivite ilustrațiilor.

a)

u, u, u

u, u, u

u, u, u

1

u, u, u

b)

ă, ă, ă

ă, ă, ă

ă, ă, ă

ă, ă, ă

Limba și literatura română I • A, B, C 7

imaginilor. Acest lucru se va realiza prin analiza fonetică a cuvintelor. Înainte de această activitate cereți cursanților să dea exemple de cuvinte care încep sau conțin o anumită vocală. Dirijați o activitate frontală de analiză fonetică a cuvintelor și de plasare a sunetelor/ literelor în silabele cuvântului. Ca activitate suplimentară, puteți propune și poziționarea acestora în silabe. Încurajați cursanții să plaseze în cuvinte literele pe care le cunosc sau să numească anumite sunete marcate în silabe.

De exemplu:

pat

•

masă

- •

scaun

- •

birou

• -

La sfârșitul lecției întocmiți o listă de cuvinte scurte, uzuale pe care cursanții să le rețină.

Ne salutăm

Pe parcursul acestei lecții propuneți jocuri de rol în care să se folosească diferite formule de salut. Dirijați o discuție din care cursanții să deprindă câteva reguli de utilizare acestora. De exemplu: cine salută primul în diferite situații, în ce situații nu trebuie neapărat să salutăm, ce forme de salut se folosesc în contexte variate.)

Exercițiile propuse în ghidul cursantului au ca scop dezvoltarea capacității de citire globală a unor cuvinte uzuale (bună, dimineața, seara, ziua) și a celei de a copia anumite cuvinte (copierea se va face ca reproducere identică a unor simboluri).

Puteți propune de asemenea exerciții de formulare de propoziții.

De exemplu: Distribuți cursanților bilețele pe care sunt scrise cuvintele: dimineața, ziua, seara. Cursanții trebuie să recunoască ce cuvânt este scris pe bilețelul primit și să formuleze un enunț în care să prezinte o activitate pe care o face de obicei în acel moment al zilei. Corecțați cu tact greșelile de exprimare! Puteți formula și cerințe prin care să dezvoltați capacitatea cursanților de analiză și sinteză fonetică.

Exemplu:

- Câte cuvinte are enunțul formulat;
- Care este al .... cuvânt din propoziție;
- Câte silabe are un anumit cuvânt etc.

La sfârșitul lecției, continuați lista de cuvinte uzuale pe care ați întocmit-o în orele anterioare. Identificați în ce măsură cursanții sunt capabili să citească global cuvintele. Ca exercițiu suplimentar, puteți cere cursanților să identifice anumite cuvinte „ascunse“ într-un șir de litere.

Exemplu:

stop   susjostop
numele   snumeleat

ACTIVITATE PRACTICĂ

Cereți-le cursanților să decupeze din ziare sau reviste taloane de concurs în care sunt solicitate datele personale. Solicitați-le să completeze fiecare aceste date.

Start

Ne salutăm

1 Marchează cu X caseta corespunzătoare salutului potrivit orei date.

<div style="border: 1px solid gray; padding: 5px; display: inline-block;">08:15</div> ☐ Bună dimineața! ☐ Bună ziua! ☐ Bună seara!	<div style="border: 1px solid gray; padding: 5px; display: inline-block;">13:30</div> ☐ Bună dimineața! ☐ Bună ziua! ☐ Bună seara!
<div style="border: 1px solid gray; padding: 5px; display: inline-block;">21:40</div> ☐ Bună dimineața! ☐ Bună ziua! ☐ Bună seara!	<div style="border: 1px solid gray; padding: 5px; display: inline-block;">17:56</div> ☐ Bună dimineața! ☐ Bună ziua! ☐ Bună seara!

2 Citește.

Bună ziua!
Numele meu e Marcu!

3 Completează.

Bună _____!
Numele meu e _____.

4 Completează spațiile libere ca în modelul dat.

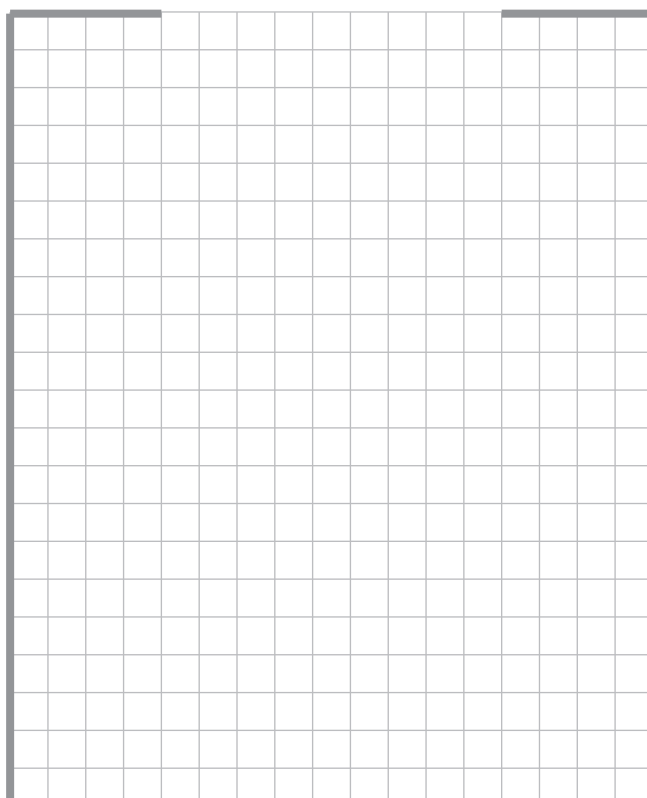
<div style="border: 1px solid gray; padding: 5px; display: inline-block;">06:00</div> E ora 6. Bună dimineata!	<div style="border: 1px solid gray; padding: 5px; display: inline-block;">16:15</div> _____ Bună _____
<div style="border: 1px solid gray; padding: 5px; display: inline-block;">20:20</div> _____ Bună _____	<div style="border: 1px solid gray; padding: 5px; display: inline-block;">03:00</div> _____ Bună _____

Reține!

Prîmul cuvânt dintr-o propoziție se scrie cu literă mare.

5 Scrie cuvântul *bună* alături de fiecare imagine. Formulează oral propoziții în care să folosești cuvinte corespunzătoare imaginilor.

Limba și literatura română I • A, B, C 11

- Formularea unor enunțuri logice pe o temă dată;
- Recunoașterea literelor: a, A, m, M, i, I, n, N, u, U, r, R, s, S, c, C, e, E, b, B;
- Recunoașterea grupului de litere „ce“;
- Scrierea literelor a, A, m, M, i, I, n, N, u, U, r, R, s, S, c, C, e, E, b, B, a grupului de litere „ce“ și a unor silabe și cuvinte care conțin aceste litere;
- Citirea unor propoziții scurte;
- Recunoașterea și citirea globală a cuvintelor care denumesc lunile anului.

Pe parcursul acestei unități la fiecare lecție cursanții își vor scrie pe pagina Ghidului numele și prenumele, precum și data. Dumneavoastră veți scrie data, scriind numele lunii, iar cursanții o vor copia.

Primăvara

Solicitați cursanților să spună pe rând data nașterii. Cereți-le să se grupeze în funcție de anotimpul în care s-au născut. Fiecare grup va avea sarcina de a alcătui oral propoziții despre anotimpul respectiv. Urmăriți ca propozițiile să fie logice din punct de vedere al conținutului și corecte din punct de vedere al exprimării.

Cereți-le cursanților să recunoască anotimpul ilustrat și să formuleze propoziții pe baza imaginii. Aceștia vor preciza apoi care sunt lunile acestui anotimp. Scrieți la tablă denumirile lunilor de primăvară și solicitați-i pe cursanți să identifice pe pagina Ghidului locul în care sunt scrise aceste cuvinte (făcând apel la spiritul de observație).

Pe paginile calendarelor ilustrate la începutul lecției cursanții vor avea sarcina de a marca zilele care au pentru ei o semnificație deosebită (sărbători religioase, aniversări etc.).

La exercițiul următor dumneavoastră veți citi cuvintele: *anul, martie, aprilie, mai, primăvara*. Aceste cuvinte vor fi analizate fonetic, insistându-se pe poziția în cuvinte a sunetelor care urmează a fi studiate: *a, m, i*. Citiți apoi cuvintele lacunare. Cursanții vor trebui să sesizeze ce sunete lipsesc. Spațiile lacunare vor fi completate de către cursanți, făcându-se legătura între sunetul care lipsește și litera corespunzătoare.

La exercițiul 2 textul va fi citit de dumneavoastră. Discutați despre mesajul pe care îl transmite formulând întrebări. În textul din ghid cursanții vor încercui literele specificate în cerința exercițiului. Puteți propune analiza fonetică a altor câteva cuvinte din text : *ora, Arad, perioada, Mangalia*. Dacă dispuneți de o hartă a României puteți localiza pe hartă localitățile amintite.

Unitatea 2 ANUL

Primăvara

1 Recunoaște anotimpul ilustrat. Formulează propoziții despre acest anotimp.

2 Numește lunile de primăvară.

MARTIE			APRILIE			MAI										
Luni	6	13	20	27	Luni	3	10	17	24	Luni	1	8	15	22	29	
Marti	7	14	21	28	Marti	4	11	18	25	Marti	2	9	16	23	30	
Miercuri	1	8	15	22	29	Miercuri	5	12	19	26	Miercuri	3	10	17	24	31
Joi	2	9	16	23	30	Joi	6	13	20	27	Joi	4	11	18	25	
Vineri	3	10	17	24	31	Vineri	7	14	21	28	Vineri	5	12	19	26	
Sâmbătă	4	11	18	25	Sâmbătă	1	8	15	22	29	Sâmbătă	6	13	20	27	
Duminică	5	12	19	26	Duminică	2	9	16	23	30	Duminică	7	14	21	28	

3 Ce sunete lipsesc? Scrie literele care lipsesc în cuvintele date.

anul   martie   aprilie   mai   primăvara
 _nul   _rtie   _prilie   _i   pri_ăv_r_

4 Încercuiește literele a, A, m, M, i, I.

Din această primăvară MONOVITRANS oferă transport de persoane cu noi destinații

Perioada	Destinația	Ora plecării
1 - 15 martie	Arad	07:30
15 - 31 martie	Arad	08:30
1 - 15 aprilie	Alba Iulia	06:15
15 - 30 aprilie	Alba Iulia	07:15
1 - 31 mai	Mangalia	07:00

12 Programul „A doua șansă” • Nivel primar

Înainte de citirea independentă de la exercițiul 3 scrieți pe tablă silabele ce se pot forma cu literele *a, m* și *i*. Combinați aceste silabe pentru a obține cuvinte. Reamintiți-le cursanților cum se face citirea pe silabe. Ca activitate suplimentară, puteți propune formarea de cuvinte și silabe cu literele alfabetarului mobil.

Exercițiile 5 și 6 urmăresc completarea cu litere sau silabe a unor cuvinte date. Solicitați cursanții să dea exemple de alte cuvinte care conțin silabele: *ma, mi, i, a*.

Scopul exercițiului 7 este de exersare și dezvoltare a spiritului de observație și a memoriei vizuale a cursanților. Cursanții vor încercui în careu cuvintele precizate la cerință. De asemenea, cei care mai cunosc și alte litere vor putea identifica și alte cuvinte scurte (*ca, la nu, ea, zi, eu, nume, lca*)

La exercițiul 8 cursanții vor scrie litere, silabe și cuvinte pe care le pot forma cu literele cunoscute. Puteți dicta silabe sau cuvinte.

Pe lista de cuvinte uzuale scrieți denumirile lunilor primăverii.

Vara

Solicitați cursanții să spună cuvinte care le vin în minte când se gândesc la anotimpul vara. Notați pe tablă câteva cuvinte spuse de cursanți. Alături de acestea scrieți și lunile de vară. Ca și în lecția anterioară cursanții vor completa pe calendarele celor trei luni de vară date care au semnificații deosebite.

La exercițiul următor dumneavoastră veți citi cuvintele : *vara, anul, iunie, iulie, august*. Aceste cuvinte vor fi analizate fonetic, insistându-se pe poziția în cuvinte a sunetelor *n, u* și *r*. Citiți apoi cuvintele lacunare. Cursanții vor trebui să sesizeze ce sunete lipsesc. Solicitați cursanții să dea exemple de cuvinte în care aceste sunete se află la începutul, în interiorul sau la sfârșitul cuvântului.

Textul în care cursanții urmează să recunoască literele *n, u* și *r* va fi citit de dumneavoastră. Este posibil ca o parte dintre cuvinte să nu fie înțelese de către cursanți. Oferiți explicațiile necesare. Pentru dezvoltarea deprinderilor de exprimare orală, dirijați o discuție despre felul în care trebuie pregătită o vacanță.

După recunoașterea literelor scrieți la tablă silabe care se pot forma din literele studiate. Solicitați-le cursanților să le citească și să formeze cuvinte din aceste. Pentru această activitate puteți folosi și alfabetarul.

Silabele și cuvintele de la exercițiul 3 vor fi citite pe rând de toți cursanții. Aceștia vor scrie apoi literele de la exercițiul 4. Puteți propune și scrierea de silabe.

La exercițiul 5 citirea cuvintelor scrise pe silabe se poate organiza ca activitate pe perechi. Cursanții vor citi unul altuia cuvintele. La scrierea cuvintelor care se formează, atrageți atenția cursanților să nu lase spațiu între silabele cuvintelor. Verificați frontal citirea cuvintelor și faceți aprecieri individuale asupra felului în care au scris cursanții.

La exercițiul 5 cursanții vor numi obiectele ilustrate. Acestea se vor despărți în silabe. În fiecare silabă a cuvintelor, în urma analizei fonetice, sub îndrumarea dumneavoastră, cursanții vor scrie literele pe care le cunosc.

Unitatea 2

Vara

1 Numește lunile verii.

Iunie						
Luni	5	12	19	26		
Marti	6	13	20	27		
Miercuri	7	14	21	28		
Joi	1	8	15	22	29	
Vineri	2	9	16	23	30	
Sambata	3	10	17	24		
Duminica	4	11	18	25		

Iulie						
Luni	3	10	17	24	31	
Marti	4	11	18	25		
Miercuri	5	12	19	26		
Joi	6	13	20	27		
Vineri	7	14	21	28		
Sambata	8	15	22	29		
Duminica	9	16	23	30		

August						
Luni	7	14	21	28		
Marti	1	8	15	22	29	
Miercuri	2	9	16	23	30	
Joi	3	10	17	24	31	
Vineri	4	11	18	25		
Sambata	5	12	19	26		
Duminica	6	13	20	27		

2 Scrie literele care lipsesc in cuvintele date:
 vara   anul   iunie   iulie   august
 va_ă   a_ăl   i__ie   __lie   a_g_st

3 Încercuiește literele n, N, u, U, r, R.

NU ȘTII UNDE SĂ MERGI ÎN VACANȚĂ?

ROMTURISM îți oferă informațiile de care ai nevoie pentru o vacanța reușită:

- oferte de cazare și sejururi
- excursii și circuite
- oferte de transport în țară și în străinătate, cu autocar sau cu avion
- prezentări ale principalelor destinații turistice din țară și nu numai

SUNĂ ACUM LA TELEFONUL 031XXXX

4 Citește:

un	nu	mu	unu	Nina	Maria
an	ni	ru	ura	iar	Marin
în	na	ri	Ana	rai	Anina
ar	ra	una	Ina	rar	Ina

5 Scrie literele:

N	_____	U	_____	R	_____
n	_____	u	_____	r	_____

14 Programul „A doua șansă” • Nivel primar

Rezolvarea exercițiului 6, care presupune formarea din silabe date a unor cuvinte, poate fi realizată individual și corectată frontal. Ca sarcină suplimentară, puteți propune scrierea cuvintelor obținute.

La exercițiul 7 cursanții vor citi cuvintele care urmează să fie scrise în propozițiile lacunare. Acestea vor fi citite de dumneavoastră. Cursanții vor preciza care sunt cuvintele potrivite. Fiecare va completa spațiile libere. Solicitați-le cursanților să observe că primul cuvânt al fiecărei propoziții se scrie cu literă inițială mare.

Pe spațiul destinat scrierii, în funcție de particularitățile grupului și de cele individuale puteți propune exerciții de copiere, dictare, scriere liberă.

Completați lista de cuvinte uzuale cu denumirile lunilor de vară. Recitați întreaga listă de cuvinte.

Toamna

Pornind de la denumirile lunilor de toamnă, urmând același demers didactic din lecțiile anterioare din această unitate, se va face familiarizarea cu sunetele și literele *s, c* și *e*. Cereți-le cursanților să dea exemple de cuvinte care conțin sunetele precizate.

Recunoașterea acestor litere se va face pe un text care reprezintă un afiș publicitar. Citirea textului o veți face dumneavoastră. Solicitați cursanții să precizeze cuvintele necunoscute din text și oferiți explicații despre sensul lor. Formulați întrebări pentru a verifica înțelegerea de către cursanți a mesajului audiat. Discutați despre rolul afișelor și despre informațiile pe care acestea le pot oferi.

Scrieți pe tablă toate literele studiate. Cereți cursanților să formeze silabe sau cuvinte cu acestea. Fiecare va citi silaba sau cuvântul format.

Citirea silabelor și cuvintelor de la exercițiul 3 se va face independent și apoi în perechi. Toți cursanții vor fi solicitați apoi să citească selectiv, cu voce tare.

Exercițiile 4 și 5 sunt cu grad scăzut de dificultate și urmăresc familiarizarea cu scrierea literelor studiate.

Următoarele două exerciții vizează în aceeași măsură formarea deprinderilor de citit și scris. Exercițiul 6 va fi rezolvat după modelul celor de același tip din lecțiile anterioare. Puteți propune scrierea și citirea mai multor cuvinte care se pot forma cu literele studiate.

La exercițiul următor, cursanții trebuie să pună în corespondență numere cu litere astfel încât să obțină cuvinte. Aceștia întâi vor scrie cuvintele și apoi le vor citi. Spuneți-le cursanților să fie atenți la spațiul dintre litere în cadrul cuvintelor și dintre cuvinte în cadrul propoziției. Citirea cuvintelor se poate face selectiv, după anumite indicații oferite de dumneavoastră.

Exemplu: Citește cuvântul cu cele mai multe/cele mai puține litere; Citește cuvintele care au ultima literă „u” etc.

Unitatea 2

Toamna

1 Numește lunile de toamnă.

<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><th colspan="2" style="text-align: left;">SEPTEMBRIE</th></tr> <tr><td>Luni</td><td>4 11 18 25</td></tr> <tr><td>Marti</td><td>5 12 19 26</td></tr> <tr><td>Miercuri</td><td>6 13 20 27</td></tr> <tr><td>Joi</td><td>7 14 21 28</td></tr> <tr><td>Vineri</td><td>8 15 22 29</td></tr> <tr><td>Sambata</td><td>9 16 23 30</td></tr> <tr><td>Duminica</td><td>3 10 17 24</td></tr> </table>	SEPTEMBRIE		Luni	4 11 18 25	Marti	5 12 19 26	Miercuri	6 13 20 27	Joi	7 14 21 28	Vineri	8 15 22 29	Sambata	9 16 23 30	Duminica	3 10 17 24	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><th colspan="2" style="text-align: left;">OCTOMBRIE</th></tr> <tr><td>Luni</td><td>2 9 16 23 30</td></tr> <tr><td>Marti</td><td>3 10 17 24 31</td></tr> <tr><td>Miercuri</td><td>4 11 18 25</td></tr> <tr><td>Joi</td><td>5 12 19 26</td></tr> <tr><td>Vineri</td><td>6 13 20 27</td></tr> <tr><td>Sambata</td><td>7 14 21 28</td></tr> <tr><td>Duminica</td><td>1 8 15 22 29</td></tr> </table>	OCTOMBRIE		Luni	2 9 16 23 30	Marti	3 10 17 24 31	Miercuri	4 11 18 25	Joi	5 12 19 26	Vineri	6 13 20 27	Sambata	7 14 21 28	Duminica	1 8 15 22 29	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><th colspan="2" style="text-align: left;">NOIEMBRIE</th></tr> <tr><td>Luni</td><td>6 13 20 27</td></tr> <tr><td>Marti</td><td>7 14 21 28</td></tr> <tr><td>Miercuri</td><td>1 8 15 22 29</td></tr> <tr><td>Joi</td><td>2 9 16 23 30</td></tr> <tr><td>Vineri</td><td>3 10 17 24</td></tr> <tr><td>Sambata</td><td>4 11 18 25</td></tr> <tr><td>Duminica</td><td>5 12 19 26</td></tr> </table>	NOIEMBRIE		Luni	6 13 20 27	Marti	7 14 21 28	Miercuri	1 8 15 22 29	Joi	2 9 16 23 30	Vineri	3 10 17 24	Sambata	4 11 18 25	Duminica	5 12 19 26
SEPTEMBRIE																																																		
Luni	4 11 18 25																																																	
Marti	5 12 19 26																																																	
Miercuri	6 13 20 27																																																	
Joi	7 14 21 28																																																	
Vineri	8 15 22 29																																																	
Sambata	9 16 23 30																																																	
Duminica	3 10 17 24																																																	
OCTOMBRIE																																																		
Luni	2 9 16 23 30																																																	
Marti	3 10 17 24 31																																																	
Miercuri	4 11 18 25																																																	
Joi	5 12 19 26																																																	
Vineri	6 13 20 27																																																	
Sambata	7 14 21 28																																																	
Duminica	1 8 15 22 29																																																	
NOIEMBRIE																																																		
Luni	6 13 20 27																																																	
Marti	7 14 21 28																																																	
Miercuri	1 8 15 22 29																																																	
Joi	2 9 16 23 30																																																	
Vineri	3 10 17 24																																																	
Sambata	4 11 18 25																																																	
Duminica	5 12 19 26																																																	

2 Scrie literele care lipsesc in cuvintele date:

septembrie	octombrie	noiembrie
_eptembrie	o_tombrie	noi_mbri_
SEPTEMBRIE	OCTOMBRIE	NOIEMBRIE
_EPTEMBRIE	O_TOMBRIE	NOI_MBRIE

3 Identifică literele: s, S, c, C, e, E.

28 noiembrie ora 20:00

Teatrul MASCA
prezintă spectacolul
PROSTIA OMENEASCĂ
Regia: MIHAI MĂLAIMARE
DISTRIBUȚIE:
Nicolae Punga   Valentin Mihalache
Sonin Dinculescu   Mioara Hirim
Ramona Popa   Dora Ittode
Mihai Mălaimare

Biletele se pot cumpăra de la casa de bilete din Str. Ion Bănescu Nr.2

4 Citește:

as	să	se	re	ac	ca	ne	ca	me	ei
cu	suc	sus	tus	rus	sac	ars	nas	sar	mic
mai	rai	rea	car	ars	care	amic	carne	iunie	

5 Scrie literele:

s _____	c _____	e _____
S _____	C _____	E _____

16 Programul „A doua șansă” • Nivel primar

Exercițiul 8 poate fi folosit ca o activitate de evaluare. Cursanții vor spune cuvinte corespunzătoare imaginilor pe care apoi le vor scrie. Explicați-le cursanților că pentru a scrie corect este indicat să se folosească de despărțirea în silabe a cuvintelor. Însoțiți explicațiile cu exemple (puteți utiliza cuvintele de la exercițiul 6 și din lecțiile anterioare).

Pe spațiul destinat scrierii puteți solicita copierea unor șiruri de cuvinte care apoi vor ordonate pentru a se obține propoziții. Amintiți-le regula de scriere cu literă mare la începutul propoziției.

Exemplu:

sus, Maria, e;
car, sac, eu, un;
nas, are, ea, un, mic.

Completați lista de cuvinte cu denumirile lunilor de toamnă.

Iarna

Puteți începe lecția prin „citirea“ din lista cuvintelor uzuale a lunilor de primăvară, vară și toamnă. Cursanții vor spune ce luni ale anului nu sunt precizate și cărui anotimp corespund. Solicitați cursanților să scrie cuvântul potrivit anotimpului iarna.

Cursanții vor marca pe calendarele din ghid zilele care au pentru ei o semnificație deosebită (sărbători religioase, aniversări etc.).

Se va rezolva apoi exercițiul 1. cursanții vor fi familiarizați cu sunetul și literele *b*, *B* și cu grupul de litere „*ce*“. Solicitați cursanții să dea exemple de cuvinte care conțin literele.

Citiți textul suport. Explicați cuvintele necunoscute. Formulați întrebări care să ajute la înțelegerea mesajului transmis de text.

Exemplu:

- Ce se poate câștiga la concurs?;
- Ce întrebare a fost formulată în talon?;
- Care erau variantele de răspuns?;
- Care este răspunsul corect?;
- Ce semnificație au celelalte zile amintite?.

Cursanții vor completa apoi datele solicitate în talonul de concurs.

Se vor citi apoi silabele și cuvintele de la exercițiul 3. Puteți solicita și citirea unor silabe închise (ab, eb, ib, ub). Ca activitate suplimentară, puteți distribui fiecărui cursant cartonașe cu patru-cinci litere studiate. Aceștia vor avea sarcina de a forma cuvinte cu aceste litere. Fiecare va introduce cuvântul format într-o propoziție (oral sau scris, după propoziția formulată și nivelul de pregătire al cursanților).

La exercițiul 5, citirea cuvintelor scrise pe silabe se poate organiza ca activitate pe perechi. Cursanții își vor citi unul altuia cuvintele. Vor scrie apoi cuvintele care se formează din silabele date. Ca sarcină suplimentară, le puteți propune să-și dicteze unul altuia trei-patru cuvinte din cele formate. Verificați frontal citirea cuvintelor și faceți aprecieri individuale asupra felului în care au scris cursanții.

La următorul exercițiu, trebuie completate propozițiile lacunare cu cuvinte date.

Primele trei propoziții conțin cuvinte formate din literele studiate, deci pot fi citite de cursanți. Următoarele două trebuie citite de dumneavoastră. Cursanții vor alege din șirul cuvintelor date pe cele potrivite și vor completa spațiile libere.

Unitatea 2

Iarna

1 Numește lunile de iarnă.

DECEMBRIE	IANUARIE	FEBRUARIE
Luni 4 11 18 25	Luni 1 8 15 22 29	Luni 5 12 19 26
Marti 5 12 19 26	Marti 2 9 16 23 30	Marti 6 13 20 27
Miercuri 6 13 20 27	Miercuri 3 10 17 24 31	Miercuri 7 14 21 28
Joi 7 14 21 28	Joi 4 11 18 25	Joi 1 8 15 22
Vineri 1 8 15 22 29	Vineri 5 12 19 26	Vineri 2 9 16 23
Săptămâni 2 9 16 23 30	Săptămâni 6 13 20 27	Săptămâni 3 10 17 24
Duminică 3 10 17 24 31	Duminică 7 14 21 28	Duminică 4 11 18 25

2 Scrie literele care lipsesc în cuvintele date:

decembrie	ianuarie	februarie
decem_rie	_ _ nu_rie	fe_ruarie
DECEMBRIE	IANUARIE	FEBRUARIE
DECEM_RIE	_ _ NU_RIE	FE_RUARIE

3 Încearcă să scrie literele *b*, *B* și grupul de litere *ce* din talonul alăturat. Subliniază cuvintele pe care le poți citi în întregime.

4 Citește:

ba	bi	bu	be	bac
bir	bun	bec	bas	bac
bar	bea	ban	ce	cea
cei	cer	buni	bani	ceai
cerc	cerb	ceas	crab	

5 Scrie literele și cuvintele:

b _____

B _____

bun _____

bine _____

Bucur _____

Ce, ce _____

REGINA DE CONCURS

Poți petrece un Crăciun de vis la Sinaia sau Sibiu!

Ce ai de făcut? Alege răspunsul corect. Scrie datele personale și trimite talonul pe adresa: **Str. Ion Banu nr. 36, Bacău**

Pe ce dată este sărbătorit Crăciunul?

a) 25 decembrie

b) 31 decembrie

c) 1 ianuarie

Numele _____

Prenumele _____

Adresa _____

18 Programul „A doua șansă“ • Nivel primar

Scrieți și dumneavoastră propozițiile care trebuie obținute pe tablă și solicitați-le cursanților să se auto sau intercorecteze folosind modelul dat.

Exercițiul 7 urmărește recunoașterea sau citirea denumirilor lunilor anului. Nu este obligatorie citirea conștientă a tuturor denumirilor lunilor ci doar a celor pentru care se cunosc literele.

La sfârșitul unității de învățare organizați o lecție de recapitulare și consolidare a literelor studiate. Concepeți seturi de fișe individualizate care să permită recuperarea, ameliorarea și dezvoltarea cunoștințelor.

ACTIVITATE PRACTICĂ

Propuneți cursanților să-și confecționeze un calendar anual pe care să-l folosească pentru a nota anumite evenimente sau zile speciale pe care nu trebuie să le uite.

Realizați la nivelul clasei un panou în care să treceți lunile anului și alături de acestea numele cursanților născuți în lunile respective. Dați panoului un titlu:

Exemple: „La mulți ani!“, „Aniversări“, „Sărbătoriții anului“ etc.

- Formularea unor propoziții logice pe o temă dată;
- Recunoașterea literelor: t, T, o, O, l, L, v, V, d, D, ă, Ă, p, P, ș, Ș și grupul „ci”;
- Scrierea literelor t, T, o, O, l, L, v, V, d, D, ă, Ă, p, P, ș, Ș, a silabelor și cuvintelor care conțin aceste litere și grupul „ci”;

Programe TV

Solicitați cursanților să spună cât timp petrec la locul de muncă și câte ore pentru treburile gospodărești. Inițiați o discuție despre ce și-ar dori fiecare să facă în orele în care se destind. Cereți cursanților să se grupeze după modul în care își petrec cea mai mare parte a timpului liber: vizionarea programelor TV, cluburi, restaurante, întâlniri cu prietenii, practicarea unui sport. Membrii grupului vor discuta între ei și vor preciza trei motive pentru care preferă să își petreacă timpul liber în acest mod.

Se va cere cursanților să rețină motivele pentru care colegii din celelalte grupe au alte opțiuni decât cele ale lor și să redea la alegere una dintre propozițiile ascultate.

Pe parcursul acestei activități urmăriți ca exprimarea cursanților să fie prin enunțuri logice, coerente, corecte din punct de vedere gramatical.

Grupa cursanților care preferă vizionarea programelor TV va prezenta exemple de programe preferate și motivele pentru care le urmăresc. Întrebați-i de unde află ora la care se difuzează emisiunile preferate. Faceți astfel legătura cu textul suport, pe care cursanții vor avea sarcina de a identifica literele ce urmează a fi studiate. Pentru a vă asigura că cea mai mare parte a cursanților va putea descifra textul, propuneți câteva exerciții de analiză fonetică a unor cuvinte care conțin literele *t*, *o* și *l*. Este indicat de asemenea să solicitați cursanților citirea și formarea unor silabe și cuvinte care conțin aceste litere (cu ajutorul alfabetului mobil).

Cu sprijinul dumneavoastră, cursanții vor citi textul suport, precizând emisiunile prezentate și orele de difuzare. Puteți discuta cu această ocazie și despre exprimarea orelor (orei 8:00 a.m. îi corespunde ora 20:00)

Se vor citi silabele și cuvintele formate cu ajutorul literelor nou învățate și se poate cere cursanților să descopere cuvinte care se referă la ființe (tu, om, oi, leu, lei, cal, sora, nora). Puteți

Unitatea 3 TIMPUL LIBER

Programe TV

1 Scrie literele pe care le cunoști în silabele cuvintelor potrivite imaginilor.

CARTE
□□□□ □□

TELEVIZOR
□□□□□□ □□□□

BILET
□□□□ □□□□

2 Încercuiește literele: t, T, o, O, l, L.

TVR 1	anter
07:00 Jurnalul TVR 07 :00	07:00 Observator
07:55 9595-te învață ce să faci	08:00 Canalul de știri
08:55 Călătorii culinare	10:00 Lumea în care trăim
10:00 Mereu liberi	11:30 Auto-Moto
10:30 Trenul de ieri	12:00 Anastasia
12:30 LOTO 5/40	14:00 Locuri și oameni

3 Citește:

ta	te	ti	tu	to	la	le	li	lu	lo	el	al	om
oi	ou	tac	toc	tic	tot	lac	lat	leu	lei	loc	ele	ale
tale	sale	mal	cal	roi	noi	soi	cor	cos	ora	sora	nora	

4 Scrie X în caseta corespunzătoare:

	Da	Nu
Mereu liberi este la ora 10:00.	☐	☐
Auto-Moto este la TVR1.	☐	☐
Anastasia este la Antena 1.	☐	☐
Trenul de ieri este la TVR1.	☐	☐
La ora 10:00 este Loto 5/40.	☐	☐

29 Programul „A doua șansă” • Nivel primar

propune formularea de enunțuri în care cuvintele : leu, lei să aibă sensuri diferite. În propozițiile formulate solicitați-le să precizeze locul pe care îl ocupă cuvântul în propoziție (la început, la mijloc, la sfârșit).

Pentru desprinderea informațiilor din textul citit se va rezolva exercițiul 4, după ce în prealabil textul suport va fi recitat. Exercițiul poate fi rezolvat individual sau frontal, în funcție de caracteristicile colectivului de cursanți.

Se scriu apoi literele și cuvintele pe spațiul din ghid, folosindu-se modelele date. Puteți solicita cursanții să scrie la tablă și alte cuvinte (de exemplu, cele ce urmează a fi citite la exercițiul următor, sau cuvinte date ca exemple de cursanți).

Cu ajutorul alfabetului mobil propuneți exerciții de punere în corespondență a literelor mari studiate cu cele mici. Puteți distribui cursanților litere mari sau mici ale alfabetului, iar ei să formeze perechi punând în corespondență literă mare – literă mică. Astfel perechile formate vor citi în perechi cuvintele propuse la exercițiul 7.

Timpul liber

5 Scrie literele și cuvintele.

T	_____	Tina	_____
t	_____	tot	_____
o	_____	om	_____
O	_____	Omu	_____
L	_____	Lili	_____
l	_____	lot	_____

6 Scrie cuvintele date cu litere mici de tipar.

MANUAL	CORECT	TOTAL	BILET	COLET
□□□□□	□□□□□	□□□□□	□□□□□	□□□□□

7 Citește silabele. Scrie cuvintele obținute.

Cos-tel	_____	cal-cul	_____
Cos-min	_____	li-ceu	_____
Li-li-a-na	_____	mo-tor	_____
I-lea-na	_____	li-ber-ta-te	_____

8 Transformă cuvintele după model.

cal – calul	lac – _____
an – _____	loc – _____
om – _____	leu – _____
ou – _____	toc – _____

9 Citește propozițiile.

Este luna iulie.
Ele iau bilete la teatru.
Trenul a sosit la linia unu.
Costumul cel nou este maro.
La ora trei sânt emisiuni interesante.

10 Ce poți scrie și citi?

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Limba și literatura română I • A, B, C 21

Amintiți-le cursanților modul în care se face citirea pe silabe pe cuvinte și apoi sinteza acestuia.

Pentru observarea formelor articulate ale substantivelor (fără folosirea terminologiei) formulați două propoziții cu forma articulată și cu cea nearticulată a unui substantiv. Pe baza auzului cursanții trebuie să observe diferența dintre cele două forme. Cu această ocazie discutați despre folosirea incorectă a formelor unor substantive (copilu, omu, blocu etc.). Folosind alfabetarului propuneți exerciții de transformare a unui substantiv nearticulat în substantiv articulat. (exemplu: coc – cocul; sac-sacul, rac – racul etc.). Cursanții vor citi cuvintele de la exercițiul 8 și vor scrie individual forma articulată a substantivelor date.

Cursanții vor citi individual, în șoaptă, propozițiile de la exercițiul următor. Citirea cu voce tare se va face selectiv. Solicitați toți cursanții să citească propunând sarcini diferențiate ca grad de dificultate.

Exemplu: Citește primul cuvânt din a doua propoziție; Citește propoziția a treia; Citește propoziția care conține cuvântul „maro“ etc.

În spațiul destinat scrierii dictați cursanților silabe și cuvinte care se scriu cu literele studiate.

Vederea

Inițiați o discuție despre petrecerea timpului liber în călătorii, excursii, drumeții. Urmăriți felul în care se exprimă cursanții. Corectați cu tact greșelile acestora.

Se intuiesc imaginile din Ghidul cursantului. Se spun cuvinte potrivite și se analizează fonetic, pentru sesizarea sunetelor: *v*, *d* și *ă*. Solicitați-le cursanților să formuleze propoziții în care integreze cuvintele analizate și care să se refere la utilitatea acestora.

Următoarea sarcină este completarea în cuvintele date (avion, vedere, busolă) a literelor cunoscute. Pentru perceperea vizuală a literelor ce urmează a fi studiate, se va face legătura între sunete și litere, insistându-se pe locul acestora în silabe.

Textul vederii din ghid va fi folosit la început pentru recunoașterea literelor *v*, *d* și *ă*. De asemenea, puteți supune observației așezarea pe formatul vederii cu precizarea poziției datei, titlului, semnătura expeditorului, locul unde este scrisă adresa destinatarului (fără a se utiliza noțiunile de destinatar și expeditor și fără a se insista pe structura propriu-zisă a unei vederi).

Se citesc silabe și cuvintele scurte de la exercițiul 2. Opțional, pe baza acestora, puteți propune un exercițiu de formare de cuvinte noi prin adăugare de litere.

Exemplu: do – dor; var – vară; est-rest, este; dus – adus etc.

La exercițiul 3 se citesc cuvintele de pe coloane. Puteți propune exerciții de citire „în lanț” sau „ștafetă”.

Pentru rezolvarea exercițiului 4 se face mai întâi un exercițiu asemănător, de completare a unor silabe pentru obținerea de cuvinte, în care sunt precizate silabe ce pot fi utilizate.

De exemplu: ma – □ (re, me, sa).

Completarea cu silabe potrivite a cuvintelor din Ghidul cursantului se va face frontal oral, iar în scris individual.

Pentru rezolvarea exercițiului 5 supuneți observației exemplul dat, iar pentru mai bună înțelegere a sarcinii de lucru apelați la activitatea propusă suplimentar la exercițiul 2. Cereți-le cursanților să despartă în silabe cuvintele obținute din cuvintele de bază și să precizeze ce silabe au fost adăugate. Propozițiile de la exercițiul următor vor fi citite individual, prin

Unitatea 3

Vederea

1 Scrie literele pe care le cunoști în silabele cuvintelor potrivite imaginilor.

AVION
□-□□-□□

VEDERE
□□-□□-□□

BUSOLĂ
□□-□□-□□

2 Incercuiește literele V, v, D, d, ă, Ț.

17 mai

Violeta,
Te salutăm din Danemarca.
Noi ne distrim tare bine! Locurile sunt de vis.
Păcat că vremea este rece!
Ne vedem pe 2 iunie.

Verii tăi,
Daru și Dana.

Violeta Ionescu
Strada Vidra nr. 65
Vatra Dornei
ROMANIA

3 Citește:

va	ve	vi	vo	vu	vă	da	de	di
do	du	dă	mă	nă	lă	să	ră	că
var	văr	vin	vie	vis	voi	vot	vas	val
vad	văi	vai	dai	dau	doi	dor	dur	des
dar	dus	cad	cod	rod	nod	sud	est	vest

4 Scrie literele:

V _____	v _____
D _____	d _____
Ă _____	ă _____

22 Programul „A doua șansă” • Nivel primar

efort propriu și apoi cu voce tare. Propuneți exerciții de citire selectivă. Ca sarcină suplimentară, puteți modifica propozițiile citite prin modificarea topicii.

Exercițiul de despărțire în silabe a cuvintelor este necesar formării deprinderii de scriere corectă. De aceea, este indicat ca după acest exercițiu să dictați cursanților câteva dintre aceste cuvinte. La scrierea literelor și cuvintelor de la exercițiul 3 urmăriți respectarea spațiului dintre litere în cadrul cuvintelor și între cuvintele copiate. La exercițiul de punere în corespondență a sinonimelor cereți cursanților să sublinieze cuvintele al căror sens nu îl cunosc. Individual vor forma perechi de sinonime doar pentru cuvintele al căror sens îl cunosc, urmând ca prin eliminare să descopere sensul celor necunoscute.

La rubrica „Ce poți scrie și citi” oferiți-le cursanților posibilitatea de a scrie din imaginație cuvinte, silabe, propoziții la libera lor alegere.

Lucați individual cu cei care necesită activități de recuperare.

PRACTIC ȘI UTIL

- Familiarizarea cursanților cu citirea unor indicatoare de circulație;
- Familiarizarea cursanților cu texte informative;
- Desprinderea mesajului dintr-un text (citit/ audiat);
- Dezvoltarea capacitații de a răspunde oral la întrebări;
- Familiarizarea cu sunetele și literele ț și z;
- Citirea silabelor și cuvintelor care conțin litere studiate;
- Scrierea unor propoziții scurte.

Semne de circulație

Dirijați o conversație din care să reiasă utilitatea și importanța folosirii semnelor de circulație. Discutați și despre măsurile legale care se iau în cazul nerespectării regulilor de circulație și semnificației indicatoarelor. Referiți-vă în mod deosebit la cele care se adresează pietonilor, bicicliștilor, conducătorilor de vehicule cu tracțiune animală.

Folosindu-se de imaginile din ghid, cursanții vor descrie apoi în cuvinte proprii fiecare semn de circulație referindu-se la forma pe care o au și la simbolurile pe care le conțin. Pe măsura întuirii imaginilor spuneți –le cursanților denumirile semnelor și explicați cuvintele mai puțin familiare (limitare, staționare).

Scrieți apoi pe tablă denumirea unuia dintre semne: *Staționarea interzisă*. Analizați fonetic fiecare cuvânt al sintagmei, pentru sesizarea sunetelor și literelor ț și z. Cereți-le cursanților să dea exemple de alte cuvinte pe care conțin aceste litere. Dacă printre cuvintele exemplificate exista situații în care cuvintele pot fi scrise, solicitați cursanții să le scrie la tablă cu sprijinul dumneavoastră.

Se va realiza apoi frontal exercițiul de recunoaștere a literelor noi și punerea în corespondență a semnelor de circulație cu denumirile corespunzătoare.

Înainte de citirea silabelor și cuvintelor de la exercițiul 2 puteți propune exerciții de formare de silabe și cuvinte folosind alfabetul mobil. Acestea vor fi citite de toți cursanții. Vor fi scrise după model literele nou studiate.

Cuvintele de la exercițiul 4 de vor citi independent de fiecare cursant, întâi în șoaptă apoi selectiv cu voce tare. Citirea cuvintelor se va face pe silabe și apoi integral, după scrierea

Unitatea 4 PRACTIC ȘI UTIL

Semne de circulație

1 Numește semnele de circulație. Recunoaște în cuvintele scrise literele pe care nu le cunoști. Unește semnele de circulație cu denumirile lor.

Interzis la dreapta
Limitare de viteză
Stație de tramvai
Lanțuri pentru zăpadă
Interzis pietonilor
Poliție
Staționarea interzisă
Stație de autobuz
Cabană pentru turiști
Stație de benzină

2 Citește silabele și cuvintele date:

ța ță ți țe țo ți za ze zi zo zu ză
țar țap țoți roți porți ață iță ție țip soț zar zaț
zor zei zid caz auz văz roz zile cozi vază varză barză

3 Scrie literele:

Ț _____ ț _____ Z _____ z _____

4 Citește silabele și scrie cuvintele obținute.

ța-ră _____	tris-te-țe _____
cea-ță _____	caz-ma _____
țin-tă _____	ca-zan _____
so-ți-e _____	co-zo-nac _____
con-ți-nut _____	co-zo-roc _____
va-can-ță _____	paznic _____
por-ți-e _____	zam-bi-lă _____
ti-ne-re-țe _____	

26 Programul „A doua șansă” • Nivel primar

proprie. Ca activitate suplimentară puteți solicita cursanților să introducă cuvintele citite în enunțuri proprii (oral pentru cei de nivel minim și în scris pentru cei care dovedesc deprinderi de scriere corectă).

Următorul exercițiu din Ghidul cursantului urmărește activizarea și îmbogățirea vocabularului, paralel cu formarea deprinderii de citire. Se vor citi cuvintele de pe cele două coloane și se va explica sensul celor mai puțin familiare. Sarcina de punere în corespondență a sinonimelor se va realiza individual. Corectarea modului de rezolvare a sarcinii de lucru se poate realiza frontal, prin citirea perechilor de sinonime sau se poate propune autocorectarea, prin folosirea unui model de rezolvare corectă oferit de dumneavoastră.

Pentru dezvoltare puteți propune exerciții de copiere a unor propoziții, în care cursanții vor avea sarcina de a înlocui anumite cuvinte cu sinonime.

Exemplu:

Ea este nevasta lui.; Vine miros de mâncare.;
Viorel a luat rația de orz.

Practic și util

5 Unește cuvintele cu înțeles asemănător de pe cele două coloane:

cauză	nevastă
soție	miros
bărbat	motiv
mentă	izmă
porție	soț
iz	rație

6 Taie cuvântul greșit:
 Cei mici colorez / colorează.
 La petrecere toți dansază / dansez.
 Iarna pe cauciucuri se pun / pune lanțuri.
 Avioanele decolează / decolez de pe aeroport.

7 Transformă cuvintele după modelul dat:

ușă	-	ușiță	poartă	-	_____
roată	-	_____	casă	-	_____
cămașă	-	_____	cămară	-	_____

8 Ce reprezintă semnele de circulație?

	a) cedează trecerea b) drum pentru bicicliști c) interzis bicicliștilor		a) staționarea interzisă în zilele pare b) oprirea interzisă c) staționarea interzisă în zilele impare.
---	---	---	---

9 Ce poți scrie și citi?

_____

_____

_____

_____

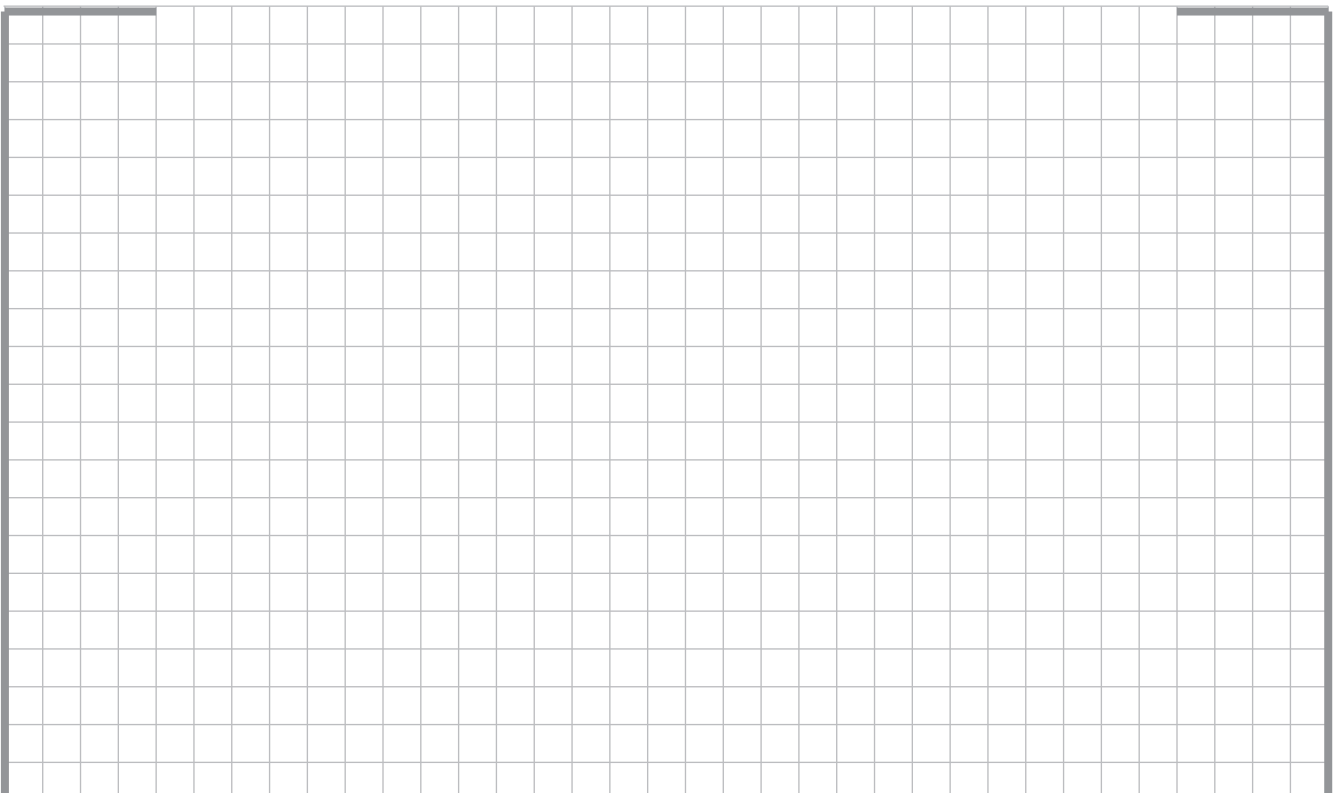
_____

Limba și literatura română I • A, B, C 27

Propozițiile de la exercițiul 6 vor fi citite cu voce tare, folosindu-se ambele variante (și cea corectă și cea incorectă). După auz cursanții vor stabili varianta corectă, vor recunoaște cuvântul corect și-l vor tăia pe cel greșit. Pentru cei care fac frecvente greșeli de exprimare, în special de acord, propuneți exerciții suplimentare.

Următorul exercițiu (scrierea unor diminutive) va fi rezolvat întâi oral și apoi în scris. În funcție de colectiv stabiliți dacă sarcina va fi rezolvată frontal sau individual.

Exercițiul 8 poate fi dat ca temă pentru acasă. Acesta oferă posibilitatea exersării citirii conștiente și este recomandat cursanților care pot citi fără sprijin cuvinte formate din mai multe litere. Pe spațiul destinat scrierii dictați 2-3 propoziții scurte.

Rețete culinare

Pentru dezvoltarea deprinderii de desprindere a mesajului global dintr-un text audiat și pentru introducerea în temă, prezentați cursanților oral, într-un text scurt o situație asemănătoare cu următoarea: *În familie sărbătoriți un eveniment. Veți avea musafiri și doriți să pregătiți pentru masă ceva special. Doriți să primiți sfaturi asupra meniului pe care să-l pregătiți.* Textul pe care îl veți prezenta poate cuprinde mai multe amănunte: ce eveniment sărbătoriți, cine sunt invitații, ce sumă de bani sunteți dispuși să cheltuiți etc.

După ce veți prezenta textul formulați întrebări pentru a vă asigura că toți cursanții au înțeles mesajul transmis. Încurajați cursanții să discute despre preferințele culinare, despre felul în care se prepară anumite mâncăruri, astfel încât să faceți legătura cu titlul lecției: *Rețete culinare*. Pe textul propus în Ghidul cursantului vor fi identificate literele ce urmează a fi studiate: *g* și *f*.

Propuneți câteva exerciții de recunoaștere a sunetelor *g* și *f* în cuvinte, prin analiză fonetică (de preferat cuvinte care se găsesc în textul rețetei culinare; găină, grame, legume, fierbe etc.). Apoi, în perechi, cursanții vor da exemple de cuvinte care încep sau conțin aceste sunete și vor formula propoziții cu acestea (unul spune cuvântul, celălalt formulează propoziția). Se intuiesc literele mari și mici de tipar.

Cursanții vor citi individual textul, apoi în perechi, oferindu-și sprijin. Se va citi apoi textul cu voce tare, de mai multe ori, pentru a se asigura înțelegerea conținutului acestuia. Dacă este cazul efectuați și o citire model. Formulați întrebări pe marginea textului citit, cursanții vor răspunde. Insistați pe formularea răspunsurilor în enunțuri complete.

Dacă doriți exercițiile de citire a silabelor și cuvintelor și de scriere a literelor nou studiate, exercițiul 2, respectiv 3 și 4, pot să preceadă citirea textului, întrucât sunt mai puțin dificile.

La exercițiul 5 ca și în lecțiile anterioare citirea cuvintelor se va face pe silabe și apoi integral. Citirea cu voce tare este indicat să se realizeze selectiv. *De exemplu:* Citește primul cuvânt din a doua coloană; cuvintele formate din trei silabe; cuvântul care are ultima silabă „fe”. Acest tip de citire duce și la dezvoltarea capacității de orientare în pagină.

La exercițiul 7 este necesar să explicați cursanților ce sunt „cuvintele cu înțeles opus”. Pentru aceasta propuneți o activitate tip joc: „Cum e dacă nu e...”. Spuneți un cuvânt (de exemplu, *fierbinte*) și apoi întrebați: cum e dacă nu e *fierbinte*? Exercițiul poate fi rezolvat

Unitatea 4

Rețete culinare

1 Citește. Recunoaște literele pe care nu le cunoști.

Pentru 6 porții ai nevoie de:

- găină
- 300 grame tăiței de casă
- 1-2 cepe
- 1 țelină
- 1-2 morcovi
- sare după gust
- mărar și leuștean tăiat mărunt
- 1 litru de borș acru.

Borș de găină

Preparare:

1. Găina curățată, spălată, se taie bucăți și se fierbe cu apă. Se adaugă puțină sare.
2. După 50-60 minute se adaugă legumele și se lasă să fiarbă la foc mic.
3. După ce găina a fiert se scot legumele și se pun pe platou. Supa se strecoară și se pun la fiert tăiței.
4. Când tăiței sunt fierți supa se acrește cu borș.
5. La servire peste bucățile de carne se toarnă borșul. Se presară verdețură.

2 Citește silabele și cuvintele:

ga	gă	gu	go	ga	fa	fi	fe	fo
fu	găl	gaz	gol	goi	rog	rug	leg	fag
fug	fiu	fin	fir	fac	foi	far	for	fur
fum	Gabi	Gogu	faci	face	frac	frig	fier	drag
gram	grai	gras	gust	Fane	Flori			

3 Scrie:

g _____ f _____

G _____ F _____

4 Scrie cuvintele date folosind litere mici de tipar.

LEGUME	FRUCTE	FASOLE
_____	_____	_____
FERICIRE	GOSPODĂRIE	
_____	_____	

28 Programul „A doua șansă” • Nivel primar

independent. Spuneți-le cursanților să vă ceară sprijinul dacă au nelămuriri sau întâmpină dificultăți. Evaluați rezultatele fiecăruia.

Pentru următorul exercițiu puteți propune pentru început o altă sarcină decât cea precizată în ghidul cursantului. Aceștia vor completa oral propozițiile lacunare folosind cuvinte care să ducă la obținerea unor enunțuri logice, urmând apoi să scrie cuvintele potrivite din cele propuse.

Exercițiul 9 poate fi folosit și pentru evaluare. Cursanții vor trebui să scrie cuvinte care să înceapă cu literele precizate pe coloane. Ca sarcină suplimentară, puteți propune formularea în scris a unor propoziții în care să utilizeze cuvintele de pe verticala tabelelor: *agrafa*, *garoafa*.

La rubrica „Ce poți scrie și citi?” puteți propune activități diferențiate, în funcție de nivel:

- copierea unor cuvinte și propoziții;
- dictări de cuvinte scurte și copieri de propoziții;
- exerciții de obținere din cuvinte prin anagramare și dictări de propoziții;
- formularea de propoziții cu cuvinte date;
- scrierea unor propoziții pe teme liber alese.

Este important ca sarcinile de lucru să fie individualizate și adaptate obiectivelor propuse.

Instrucțiuni de folosire

Leția poate debuta cu prezentarea unui obiect electrocasnic familiar cursanților (ceas electronic, uscător de păr, râșniță de cafea). Întocmiți un text care să cuprindă instrucțiuni simple de folosire a acestuia. Fiți atenți să folosiți cuvinte care să poată fi citite cu literele învățate. Scrieți acest text pe tablă. Solicitați cursanții să citească și cereți-le să spună ce reprezintă textul. Inițiați o discuție din care să reiasă importanța citirii instrucțiunilor de folosire a obiectelor electrocasnice. Puteți extinde discuția către importanța prospectelor, etichetelor unor produse. Puteți arăta cursanților exemple autentice de prospecte, etichete, instrucțiuni de folosire.

După acest demers cursanții vor avea sarcina de a recunoaște în textul suport literele necunoscute (*î* și *â*). Scrieți la tablă toate cuvintele din text care cuprins aceste litere. Realizați analiza fonetică a cuvintelor. Cu ajutorul alfabetului mobil formați și alte cuvinte. Explicați regula de scriere a cuvintelor cu *î* sau *â*. Pentru aceasta propuneți și rezolvarea exercițiului 2. **Atenție!** Nu se prezintă excepțiile în care se scrie *î* în interiorul cuvântului. Acest lucru se poate realiza în situația în care cursanții întâlnesc un astfel de cuvânt.

Urmează apoi citirea textului suport. Acesta se va face de mai multe ori, pentru a vă asigura că toți cursanții au înțeles conținutul său. Verificați acest lucru adresând întrebări pe baza textului.

Se vor citi apoi cuvintele de la exercițiul 3. Este indicat ca ceastă activitate să se realizeze frontal, activizând cât mai multe persoane, pentru a se putea motiva scrierea cu *î* sau *â* și pentru a se permite fixarea regulii de scriere. Cu acest scop se vor rezolva și exercițiile 4 și 5. Pentru exercițiul 5 transformarea verbelor date se va face întâi oral, apoi în scris.

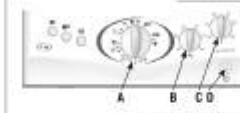
Ordonarea cuvintelor pentru obținerea propozițiilor, exercițiul 7, se va realiza independent, după ce se va rezolva un exemplu la tablă. Cursanții trebuie să observe că topica propozițiilor poate fi alta. Cursanții vor citi propozițiile obținute. Vor fi scrise la tablă toate variantele corecte. Exercițiile 8 și 9 pot fi folosite pentru evaluare. Oferiți sprijin celor care îl solicită.

Unitatea 4

Instrucțiuni de folosire

1. Citește. Subliniază literele pe care nu le cunoști.

MAȘINA DE SPĂLAT

A. Buton de selectare a programului
B. Butonul de selectare a temperaturii
C. Buton de selectare a vitezei de stoarcere
D. Butonul PORNIT/OPRIT

PREGĂTIREA PENTRU SPĂLARE

- Încarcăți mașina de spălat cu rufe de aceeași culoare sau din același fel de țesătură (bumbac, sintetic, lână).
- Adăugați dero și înălbitor, balsam, dacă este cazul.
- Rotiți butonul de selectare a programului în funcție de rufele spălate.
- Reglați temperatura dorită.
- Selecționați viteza de stoarcere.
- Apăsăți butonul în poziția PORNIT.

2. Observă poziția literelor *i* și *â* în cuvintele date.
în încă între însă când cât vânt rând

Reține!

Literele *i* și *â* redau același sunet. Se scrie *i* la începutul și sfârșitul cuvintelor. În interiorul cuvintelor se folosește *â*.

3. Citește cuvintele:

îi	imi	își	îți	își	între	cât	câte
câți	când	gât	rât	râd	răs	râu.	

4. Citește silabele și scrie cuvintele obținute.

în-cet	_____	în-cer-cat	_____
în-cât	_____	pâ-nă	_____
în-tors	_____	mân-ca-re	_____
în-săși	_____	mă-nă	_____
în-suși	_____	pâ-ne	_____
în-ce-put	_____	mâi-ne	_____

30 Programul „A doua șansă” • Nivel primar

ACTIVITATE PRACTICĂ

1. Fiecare cursant va avea sarcina de a aduce un prospect sau instrucțiuni de folosire a unui produs pe care îl folosește. Sugerați produse familiare majorității cursanților (detergenți, medicamente, instrucțiuni de pregătire a unor alimente semipreparate etc.). Fiecare cursant va avea sarcina de a prezenta modul de folosire al produsului căruia îi aparține prospectul.

Sau

2. Fiecare cursant trebuie să scrie (din memorie sau prin copiere) o rețetă culinară simplă. Aceasta trebuie să conțină ingredientele și modul de preparare.

DIN ZIARE ȘI REVISTE

- Desprinderea mesajului global dintr-un scurt text citit sau audiat;
- Formularea unor scurte propoziții cu cuvinte date (oral și scris);
- Sesizarea acordului gramatical între subiect și predicat în propoziții scurte (fără folosirea terminologiei);
- Familiarizarea cu sunetele și literele: h și j și cu grupurile de litere „ge” și „gi”;
- Citirea și scrierea unor silabe, cuvinte, propoziții în care sunt utilizate literele studiate.

Vremea

Prezentați cursanților mai multe ziare. Dirijați o discuție din care să reiasă rolul acestora și tipul de informații pe care le conțin.

Pe grupe, distribuiți câte un ziar (ziare diferite). Studiindu-l, cursanții trebuie: să spună numele ziarului, să identifice locul unde este scrisă data apariției și unde sunt numerotate paginile; să precizeze numărul de pagini; să scrie titlurile a trei articole; să identifice locul în care este prognoza meteo.

Citiți-le apoi din ghid articolul despre vreme și solicitați-le să sesizeze cuvintele necunoscute. Explicați sensul acestora. Recitați textul și formulați întrebări pentru a verifica în ce măsură cursanții au deprinderea de a desprinde informațiile esențiale dintr-un text audiat.

Solicitați apoi cursanții să identifice în textul suport cuvintele care conțin grupurile de litere „ge” și „gi”. Spuneți-le care sunt sunetele corespunzătoare acestor grupuri. Dați exemplu, și de alte cuvinte care le conțin și cereți-le și lor să de exemple. Supuneți analizei fonetice 5-6 cuvinte.

Cu sprijinul dumneavoastră, cursanții vor citi textul suport (în șoaptă și apoi cu voce tare).

Citirea silabelor și cuvintelor de la exercițiile 2 și 3 se va realiza ca și în lecțiile anterioare. Ca sarcină suplimentară, puteți propune exerciții de modificare a formei unor verbe, prin schimbarea timpului sau persoanei (fără folosirea terminologiei), sau a unor substantive prin diminutivizare, prin schimbarea numărului etc.

Unitatea 5 DIN ZIARE ȘI REVISTE

Vremea

1 Citește. Subliniază cuvintele care conțin grupurile de litere ge și gi.

- **ÎN BUCUREȘTI**
Cerul va fi variabil, iar vântul va sufla în general slab. Cele mai ridicate temperaturi vor fi de 7... 8 grade, iar cele minime de -4... -2 grade.
- **ÎN ȚARĂ**
Cerul va fi variabil. În partea de nord și în regiunile montane va ninge slab. Vântul va sufla slab până la moderat. Temperaturile cele mai ridicate vor fi cuprinse între 2 și 10 grade, iar cele minime între -10 și 0 grade.
- **MĂINE**
Vremea se va răci în toată țara. În partea de vest a țării va fi ger.

2 Citește:

ge	ger	gem	gen	gest	geam
Gelu	gi	gir	gin	fugi	rogi
rugi	fugi	fulgi	tragi	lungi	dungi
Gigi	Gina	Gica	Gicu		

3 Citește silabele și scrie cuvintele obținute.

nin-ge	_____	de-get	_____
gea-că	_____	gea-muri	_____
gean-tă	_____	An-ge-la	_____
Geor-ge	_____	Geor-ge-ta	_____
con-ge-lat	_____	in-gi-ner	_____
gi-ne-re	_____	mar-gi-ne	_____
a-gi-tat	_____	gi-ro-far	_____

32 Programul „A doua șansă” • Nivel primar

Exemplu:

fugi – fugim, fuge, fugeam, fugeați, fugeau, fugisem etc.

deget – degețel, degete, degețele, degetului, degetelor etc.

La exercițiul 4 sugerați cursanților să completeze întâi oral cuvintele, încercând pe rând grupurile „ce”, „ci”, „ge” sau „gi”, urmând să completeze în scris varianta corectă.

Prin rezolvarea exercițiului 5 urmărește pe de o parte scrierea corectă a cuvintelor care conțin grupurile de litere „ge” și „gi”, iar pe de altă parte utilizarea corectă a verbelor (în special a celor la persoana a III-a numărul plural) în exprimare. Puteți propune ca sarcină suplimentară completarea unor propoziții lacunare cu forma potrivită a unor verbe date.

Exemplu: Ei (înțelegem) ..... ce spui tu.

Din ziare și reviste

4 Completează cuvintele date cu silabele: ce, ci, ge sau gi.

pa - □□ - nă   □□ - ne - ma   con - □□ - la - tor
 ru - □□ - nă   con - □□ - diu   le - □□ - ti - ma - ti - e
 de - □□ - te   re - □□ - nă   e - ner - □□ - e

5 Citește cuvintele de pe prima coloană. Transformă-le după modelul dat.

Eu	Tu	El/Ea	Noi	Voi	El/Ele
înțeleg	înțelegi	înțelege	înțelegem	înțelegeți	înțeleg
fug					
aleg					
strâng					
sting					
culeg					
merg					

6 Transformă cuvintele după model:

fragă - fagi
 coleg - _____   rege - _____
 lege - _____   fag - _____
 dungă - _____   minge - _____

7 Desparte în silabe cuvintele:

frigider - _____   agendă - _____
 general - _____   geamantan - _____
 generos - _____   Giurgiu - _____

8 Formulează propoziții în care să folosești cuvintele:

legile _____
 igiena _____
 original _____

9 Ce poți scrie și citi?

Limba și literatura română I • A, B, C 33

Exercițiul 6 va fi rezolvat independent de cursanți, după citirea cu voce tare a cuvintelor și după rezolvarea orală a sarcinii de transformare a substantivelor de la singular la plural.

Exercițiul de despărțire în silabe a cuvintelor, exercițiul 7, poate fi completat de o sarcină suplimentară, care să constea în reconstituirea unor cuvinte din silabe date. Activitatea poate fi realizată în perechi. Fiecare cursant va scrie un cuvânt din cele de la exercițiul 7. Apoi, pe bucăți de hârtie, va scrie silabele din care este format cuvântul. Colegul / Colega va avea sarcina de a reconstitui cuvântul. Această activitate se va desfășura sub atenta dumneavoastră observație, pentru a vă asigura că au fost corect scrise și despărțite în silabe cuvintele „puzzelul-lui“.

Formularea propozițiilor de la exercițiul 8 se va realiza întâi oral și apoi în scris. Solicitați cât mai mulți cursanți. Dacă observați că sunt întâmpinate greutăți în formularea propozițiilor – cuvintele nefiind uzuale – sarcina va fi rezolvată frontal, propozițiile vor fi scrise la tablă, iar propozițiile vor fi copiate.

În spațiul destinat scrierii, puteți propune o copiere selectivă. Cursanții vor primi o fișă pe care sunt scrise trei-cinci propoziții simple și vor avea sarcina de a le copia numai pe acelea care îndeplinesc anumite criterii date de dumneavoastră. Criteriile vor fi formulate cu diferite grade de dificultate.

Exemplu:

Se dau propozițiile:

Acum este ger.

Gina pleacă în Germania.

Costel este la Gică.

La marginea satului e ceață.

Vremea este caldă.

Sarcini propuse:

1. Copiază propozițiile care conțin nume de persoane.
2. Copiază propozițiile care conțin cuvinte scrise cu grupul de litere „ge“.
3. Copiază propozițiile în care sunt prezentate fenomene ale naturii.

Horoscop

Prezentați cursanților un tabel cu denumirile zodiilor, cu perioadele corespunzătoare fiecăreia și semnele zodiacale. Explicați-le cursanților ce este un horoscop. Folosindu-se de acest tabel, cursanții vor identifica zodia în care sunt născuți. Citiți-le dintr-un ziar care conține horoscop zilnic care sunt previziunile pentru ziua respectivă pentru fiecare dintre zodii. Dacă textele conțin litere cunoscute de cursanți, acest lucru poate fi făcut de ei înșiși.

După introducerea în temă, pornind de la cuvântul „horoscop” faceți familiarizarea cu sunetul și literele *H* și *h*. Cursanții vor da și ei exemple de cuvinte care încep sau conțin acest sunet. Supuneți analizei fonetice câteva dintre cuvintele exemplificate.

Prin efort propriu, cursanții vor citi textul suport. Vor avea sarcina de a sublinia cuvintele care conțin literele *h* sau *H* și de a le încercui pe acelea al căror înțeles nu îl cunosc. Se va lămuri sensul cuvintelor necunoscute și se va reciti textul. Formulați întrebări legate de conținutul textului suport.

Silabele și cuvintele monosilabice de la exercițiul 2 vor fi citite de toți cursanții. La exercițiul 3 propuneți o activitate de citire în perechi. Frontal aceste cuvinte vor fi citite selectiv, „în lanț” sau „ștafetă”.

Înainte de rezolvarea următorului exercițiu, folosind alfabetul mobil, propuneți o activitate pe grupe în care cursanții vor avea sarcina de a obține cuvinte din silabe date. Puteți folosi cuvinte din cele din exercițiul anterior. Fiecare grup va avea alte cuvinte. Puteți dezvolta cerința solicitându-i să formuleze propoziții cu aceste cuvinte. Exercițiul 4 va fi rezolvat independent.

Următorul exercițiu urmărește formarea deprinderii de citire conștientă și îmbogățirea vocabularului. Cursanții vor putea descoperi sensul unor cuvinte mai puțin uzuale, prin punerea în corespondență a acestora cu sinonime. O altă activitate pe care o puteți propune este înlocuirea în propoziții a unor cuvinte date cu sinonime.

Exemplu:

În holdă sunt maci.; Veșmintele ei sunt noi.

Sarcina exercițiului 6 are un grad scăzut de dificultate și poate fi rezolvată independent de către cursanți. Aceștia vor citi propozițiile formulate. Corecțați greșelile de exprimare sau de scriere și propuneți exerciții corective în funcție de greșelile observate.

Unitatea 5

Horoscop

1 Citește. Subliniază cuvintele care conțin literele *h* sau *H*.

GEMENI
21 mai – 21 iunie

Zi norocoasă: miercuri
Piatra prețioasă: smaraldul
Numere norocoase: 3 și 4
Culoare: argintiu și gri
Metal: mercurul
Locuri prietnice: localitățile aflate la mare înălțime

Horoscop zilnic: 10 mai
Te sfătuim să nu iei nici o hotărâre importantă. Se pare că nu ești în cea mai bună formă. Ai nevoie de odihnă și hrană bogată în vitamine. Vei face cunoștință cu o persoană plină de haz. Spre seară vei primi o veste bună.

2 Citește:

ha he hi ho hu hă hai ham han har
haz hap hei hit hoț buț hol horn hăț șah

3 Scrie literele.

H _____ h _____

4 Citește silabele și scrie cuvintele obținute.

ho-ră _____	hra-nă _____
ho-tar _____	har-tă _____
hoi-nar _____	za-hăr _____
Ho-ri-a _____	o-di-h-nă _____
hai-nă _____	hal-te-ră _____
hă-lat _____	ho-tă-ră-re _____
pa-har _____	hand-bal _____
ho-tel _____	

5 Ordonează silabele din fiecare dreptunghi pentru a obține cuvinte

te	ho	tiu	Ho	ce	ni	po	tam	hi	ar
luri	ra	har	hi	po	hi	ar	tect		

hoteluri

34 Programul „A doua șansă” • Nivel primar

Rezolvarea exercițiului 7 va fi precedată de exerciții orale asemănătoare. Puteți propune obținerea de cuvinte noi pornind de la verbe uzuale: a cânta – cântec, cântăreț, cântăreață, cântător, cântătoare; a călători, a visa etc.

Prin rezolvarea exercițiului 8, cursanții vor exersa citirea unor substantive proprii care încep cu litera „H”. Cu această ocazie, puteți repeta regula de scriere a substantivelor proprii. Localizarea pe hartă a orașelor contribuie la formarea capacității de orientare pe hartă. În acest scop, puteți formula întrebări suplimentare. **Exemplu:** Care dintre localitățile de pe hartă este cel mai aproape/mai departe de Hunedoara?

Pentru ca identificarea cuvintelor din careul de la exercițiul 9 să se realizeze cu mai multă ușurință, propuneți-le cursanților să scrie numai cu majuscule cuvintele ce trebuie descoperite (*huma, har, holda, habar, ham* etc.). Explicați sensul cuvintelor necunoscute. Ca sarcină suplimentară, solicitați cursanților să scrie cuvinte pe care le observă în careu (hol, tir, bar, oi, iar, ora etc.).

La rubrica „Ce poți scrie și citi” puteți propune cursanților să formuleze 2-3 propoziții care să cuprindă cel puțin câte un cuvânt care conține literele „h” sau „H”.

Anunțuri

Puteți începe lecția citind cursanților câteva anunțuri dintr-un ziar, care să se refere fie la vânzarea unor obiecte, fie la oferte sau cereri de serviciu. Cereți-le să precizeze prin ce se aseamănă texte audiate.

Cursanții vor avea apoi sarcina de a recunoaște în textul suport literele care nu au fost studiate și să sublinieze cuvintele care le conțin. Alegeți dintre acestea câteva cuvinte uzuale pe care le veți analiza din punct de vedere fonetic, pentru a se face familiarizarea cu sunetul „j”. Solicitați-i apoi să dea exemple de cuvinte care conțin acest sunet. **Atenție!** Este posibil ca în exemplele date, datorită pronunție incorecte sunetul „j” să fie confundat cu „ș” sau „z”. Corecțați exprimarea greșită.

Cursanții vor fi familiarizați apoi cu literele „j” și „J”. Vor citi silabele și cuvintele monosilabice de la exercițiul 2 și vor scrie literele după model

Vor citi apoi textul suport. Pentru fiecare anunț, ei trebuie să precizeze ce informații sunt oferite. Dirijați o discuție din care să reiasă ce ar trebui să conțină un anunț prin care se solicită un loc de muncă. Dacă această sarcină este dificilă pentru cursanți, le puteți citi câteva astfel de anunțuri pentru a putea răspunde cerinței. Pentru exersarea exprimării orale, organizați jocuri de rol care să reprezinte dialoguri posibile între vânzător-cumpărător; angajat-angajator. Intervenți cu sugestii în dialoguri dacă observați că acestea nu pot fi menținute.

Cursanții vor citi apoi cuvintele de la exercițiul 3 și vor marca cu X cuvintele pe care nu le înțeleg. Oferiți explicații despre sensul acestora. Se vor face apoi exerciții de citire cu voce tare. Solicitați toți cursanții. Aceștia vor scrie cuvintele care se formează din silabele date.

Exercițiul 4 va fi rezolvat frontal. În primele două-trei cuvinte pronunțați dumneavoastră cuvintele care se formează adăugând „ș” și apoi „j” (*așază*, *ajază*). Cursanții vor stabili care este varianta corectă după auz.

Exercițiul următor va fi rezolvat cu ajutorul dumneavoastră, întrucât conjugarea verbelor „a angaja” și „a bandaja” este destul de dificilă. Pentru fixarea scrierii corecte a acestor verbe este indicat să propuneți exerciții de formulare în scris a unor propoziții care să le conțină.

Completarea propozițiilor de la exercițiul 6 se va face individual de către cei care au capacitatea

Unitatea 5

Anunțuri

1 Citește. Subliniază cuvintele care conțin literele j sau J.

Vânzări	Cumpărări	Oferte de serviciu
Vând 5000 metri pătrați teren arabil în județul Cluj. Preț avantajos! Tel. 0723XXXX	Cumpăr lemni de stajiar pentru foc. Tel. 0754XXXX	Firmă de construcție și amenajări interioare angajează zidari. Tel. 0743XXXX
Vând avantajos joagă electric. Tel. 0756XXXX	Cumpăr jante de aluminiu pentru Dacia Logan. Ofer 25 Ron. 021/632XXX	Agentie de plasare a forței de muncă asigură contracte de angajare în domeniile: îngrijire bătrâni, menaj la familie, personal pentru curățenie. Tel. 0735XXXX
Vând cojoace din piele înțoarsă bej, mărimile 48, 50, 52. Tel. 0865XXXX		
Vând urgent vilă 5 camere parter+etaj, situată în Târgu Jiu. Tel. 0745XXXX		

2 Citește silabele și cuvintele:

ja je ji jo ju jă jar jad jaf jet jir
jos joi joc jur jug ruj bej jiu Jana Jeni

3 Scrie literele.

J _____ j _____

4 Citește silabele și scrie cuvintele obținute.

ja-lu-zea _____	e-ta-je-ră _____
ja-po-nez _____	bi-ju-te-ri-e _____
pi-ja-ma _____	cu-raj _____
len-je-ri-e _____	ma-jor _____
je-leu _____	pei-saj _____
pla-jă _____	im-pre-ju-ra-re _____
ju-mă-ta-te _____	ju-de-că-tor _____
ju-riu _____	

36 Programul „A doua șansă” • Nivel primar

de citire conștientă. Pentru cei care întâmpină greutăți, formulați propoziții care să conțină cuvinte mai scurte, uzuale.

Exemplu:

Completează propozițiile următoare cu: *jar*, *joi* sau *joc*.

..... *vin la ea*.

Eu ..... *hora*.

În sobă e .....

În spațiul destinat scrierii puteți propune copieri selective din textul suport.

ACTIVITATE PRACTICĂ

Cursanții să scrie un anunț potrivit unei situații la alegere:

- vânzarea unui obiect;
- căutarea unui loc de muncă;
- cumpărarea unui obiect etc.

Grupați cursanții în funcție de situația aleasă și oferiți-le explicații suplimentare. De exemplu: ce informații trebuie să ofere despre obiectul pe care dorește să-l vândă sau să-l cumpere; ce abilități are persoana care caută un loc de muncă; unde poate fi contactată etc.

- Familiarizarea cu sunetele și literele x și X;
- Citirea conștientă, în ritm propriu, a unor propoziții;
- Identificarea sensului unui cuvânt familiar în funcție de context;
- Exersarea exprimării libere pe teme familiare sugerate.

Amenajarea locuinței

Lecția poate debuta solicitând cursanții să citească prin efort propriu, în șoaptă, textul suport, timp de 5-7 minute. Spuneți-le să vă ceară ajutorul dacă există cuvinte pe care nu le pot citi. Este de așteptat ca, deși cunosc literele care intră în alcătuirea grupurilor „che” și „chi”, cursanții să nu poată citi cuvintele care le conțin. Imediat ce vă este solicitat sprijinul întrerupeți exercițiul de citire individuală și realizați activități prin care să se realizeze familiarizarea cu sunetele și grupurile de litere amintite. Acest lucru se poate realiza prin analiza fonetică a unor cuvinte din textul suport (de exemplu: *lichid*, *pachet*), prin precizarea unor cuvinte corespunzătoare unor obiecte (reale sau reprezentate prin imagini) etc.

Cursanții trebuie apoi să sesizeze (sub aspect vizual) în textul suport cuvintele care conțin „che” și „chi”. Se vor citi cuvintele identificate va face citirea textului.

Formulați întrebări pe baza textului suport: La ce folosesc produsele din lista de cumpărături? Care este cel mai scump produs? Dar cel mai ieftin? etc. Completarea listei de produse cu prețurile permite desfășurarea unor activități matematice.

Citirea silabelor și cuvintelor de la exercițiile 2 și 3 se face ca și în lecțiile anterioare, frontal, pe perechi sau individual. Propuneți exerciții suplimentare de stabilire a sinonimelor și antonimelor pentru o parte din cuvintele citite. (Exemplu: Cum putem spune în loc de: Eu te *chem.*; Soția mea are un *chip* frumos.; Covorul din cameră este *vechi.*).

Exercițiul 4 presupune citirea conștientă a unor cuvinte care conțin grupurile de litere „che” și „chi”. Cursanții au sarcina de a identifica acele cuvinte care denumesc meserii. Pentru fiecare meserie identificată, cereți-le cursanților să spună unde își desfășoară activitatea, ce instrumente sau unelte folosesc, în ce constă

Unitatea 6 CUMPĂRĂTURI

Amenajarea locuinței

1 Citește. Subliniază cuvintele care conțin grupurile de litere che sau chi.

Lista de prețuri	
• Detergent universal lichid	8 lei/ sticla de 1 litru
• Parchet melaminat	25 lei/metru pătrat
• Mochetă imprimată	18 lei/metru pătrat
• Chit pentru geamuri	5 lei/ pachetul
• Vopsea lavabilă	14 lei / găleata
• Cement	14 lei/sacul
• Ipsos de modelaj	9 lei/punga

Pentru amenajarea locuinței ai nevoie de:

- 2 găleți de vopsea lavabilă
cost _____
- 2 pungi chit pentru geamuri
cost _____
- 8 metri pătrați mochetă
cost _____
- 10 metri pătrați parchet
cost _____

TOTAL _____

2 Citește:

che	chei	chec	chef	cheț	chem
cheag	chi	chin	chui	chit	chip
chiar	chist	chiușc	chi	ochi	vechi

Transcrie cuvintele formate din patru litere.

_____

_____

4 Citește silabele. Scrie cuvintele obținute.

bri-che-tă _____	des-che-iat _____
mo-che-tă _____	pa-che-te _____
ja-che-tă _____	chi-ta-ră _____
in-che-iat _____	chi-tan-ță _____

38 Programul „A doua șansă” • Nivel primar

activitatea lor. Puteți dirija o discuție despre meseriile pe care le au sau doresc să le aibă. Solicitați-i doar pe cei care doresc să vorbească despre acest subiect.

Folosindu-se de informațiile desprinse din discuția despre meseriile enumerate și de propria experiență, cursanții vor avea sarcina de a formula oral propoziții în care să utilizeze denumirile acestora. Puteți dicta sau se pot scrie din memorie o parte din propoziții.

Pentru rezolvarea exercițiului 5 se vor parcurge următorii pași:

1. Citirea prin efort propriu a propozițiilor lacunare și a cuvintelor care urmează a fi utilizate.
2. Citirea cu voce tare a propozițiilor lacunare și completarea lor oral, folosindu-se cuvinte care se potrivesc din punct de vedere logic (nu neapărat cele din lista de cuvinte date);
3. Identificarea în coloana de cuvinte a celui potrivit și punerea în corespondență a acestora cu propozițiile;
4. Scrierea independentă a cuvântului corespunzător.

Cumpărături

chi-ri-e _____   chi-mi-ca-le _____
 chi-pa-ros _____   co-che-tă _____
 chi-mi-ca-le _____   pe-re-che _____
 chi-brit _____

5 Găsește cuvintele date. Subliniază-le pe acelea care denumesc meserii.
 genunchi   tinichigiu   chelner   buchet   chipeș   chitară
 manichiuristă   șchelă   chiriaș   chirurg   parchetar
 Formulează în scris propoziții în care să folosești cuvintele pe care nu le-ai subliniat.

6 Completează spațiile libere folosind cuvintele potrivite din coloana alăturată.

- La ora 18 magazinul este închis.
- _____ alb este pe cale de dispariție.
- Tache a schimbat ramele de la _____.
- _____ de la plata fracturii a fost pierdută.
- În cazul febrei ridicate trebuie să consumăm multe _____.
- La _____ a câștigat _____ locală.
- Concertul a fost susținut de _____ din _____.

lichide
echipa
chitanța
China
rechinal
ochelari
orchestra
hochei
închis

7 Formează cât mai multe cuvinte pornind de la cele date.
 chirie – închiriat, _____
 cheie – _____
 a închide – _____
 a deschide – _____

8 Ce poți scrie și citi?
 _____

Limba și literatura română I • A, B, C 39

Exercițiul 6 va fi rezolvat frontal, oral și apoi în scris. Pentru descoperirea cât mai multor cuvinte poți formula propoziții lacunare în care cuvintele specificate trebuie scrise la forma corectă.

Exemplu:

Eu am (chirie) un apartament. – *închiriat*

Schiurile sunt (chirie)- *închiriate*

(Chirie) se numește Dan – *chiriașul* etc.

La rubrica „Ce poți scrie și citi” poți distribui cursanților o lista de cuvinte care conțin grupurile „che” și „chi”. Aceste cuvinte vor trebui grupate după criteriile date. *Exemplu:* Pe lista de cuvinte vor fi scrise: *chiuvetă, chipiu, jachetă, chibrit, mochetă, ochelari, brichetă, parchet, rochie*. Pe grupe, cursanții vor avea sarcina de a copia doar cuvintele care :

- a) denumesc obiecte care ar încăpea într-o poșetă;
- b) denumesc obiecte de îmbrăcăminte;
- c) denumesc obiecte de dotare a locuințelor.

Cu cel puțin un cuvânt din cele transcrise cursanții vor formula în scris propoziții.

În funcție de colectivul de cursanți și de particularitățile individuale, poți alege și alte activități care să ducă la atingerea obiectivelor propuse.

Prospecte

Puteți începe lecția anunțându-i pe cursanți că vor învăța o nouă literă, care este deosebită de celelalte studiate, întrucât se pronunță în două feluri. Prezentați-le litera *x*, introducând-o în cuvântul TAXI, care, cel mai probabil, este familiar cursanților. De asemenea, folosind obiecte reale sau ilustrații, cursanții vor observa felul în care se scriu și se pronunță cuvinte ca : *pix, fix*.

Scrieți apoi cuvinte în care litera *x* se pronunță „gz“: *exercițiu, exact, examen*. Citiți-le dumneavoastră pronunțând clar, astfel încât cursanții să sesizeze deosebirea dintre pronunția literei *x* în cuvintele supuse anterior observației și cele citite de dumneavoastră.

Se va solicita cursanților sublinierea cuvintelor care conțin litera nou studiată (în textul suport). **Atenție!** Nu cereți cursanților să citească textul, ci doar să recunoască vizual cuvintele care conțin *x*. Acesta are o întindere destul de mare și citirea se va realiza sub îndrumarea și cu sprijinul dumneavoastră.

Supuneți analizei fonetice aceste cuvinte identificate, insistând pe pronunția corectă. Cuvintele analizate vor fi introduse de către cursanți în propoziții.

Urmează apoi citirea textului suport. Datorită întinderii textului și a limbajului utilizat, este necesară citirea explicativă. Fiecare enunț va fi citit în șoaptă, apoi cu voce tare, vor fi identificare și explicare cuvintele necunoscute. Citirea enunțurilor se va face de mai multe ori, pentru a se asigura înțelegerea textului din punct de vedere al conținutului.

Pentru înțelegerea fragmentului din text în care se explică modul de utilizare al produsului puteți propune o activitate practică. Folosiți un recipient de la detergent lichid sau balsam de rufe. Spuneți-le cursanților să-și imagineze că acesta conține detergentul prezentat și că măsura amintită în text este capacul sticlei. Pe grupe, ei vor avea sarcina să simuleze utilizarea produsului după instrucțiunile oferite în prospect.

Unitatea 6

Prospecte

1 Citește. Subliniază cuvintele care conțin litera x.

LICHID ORGANIC CONCENTRAT

<p>Componență</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Amestec organic cu extract de cocos. Conține substanțe care nu poluează mediul înconjurător. <p>Întrebunișări</p> <p>Produsul se poate întrebunișări în foarte multe situații:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ curățã sticlã, porțelan, lemn, ceramicã, linoleum, suprafețe vopsite în ulei; ▪ spãlarea manualã a albiturilor și a stofei cu culori rezistente. <p>Precauții</p> <p>Produsul nu este toxic. Nu este inflamabil, nu explodeazã, nu are miros . Se poate dizolva în orice tip de apã (rece, caldã, dar nu fierbinte).</p>	<p>Întrebunișări</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Spãlã suprafețe ceramice ,din plastic, din lemn sau vopsite în ulei (5 litri de apã + 2 mãsuri soluție concentratã). 2. Curățã grãtare (partea exterioarã se unge cu concentrat și se lasã sã acționeze 2 ore). 3. Pentru scos pete (se folosește concentrat). 4. Pentru curățãrea faianței și cãzilor (4 pãrți apã + 3 pãrți uțet + 1 mãsurã lichid concentrat). <p style="text-align: right;">Atenție! Produsul expirã la 5 ani de la data fabricației.</p>
---	--

2 Citește:

xa	xe	xi	xo	ax	ex	ox	axa
axã	axe	fix	fixa	fixat	fixe	pix	box
fox	text	textil	tix	linx	taxi		

3 Scrie literele.

X _____ x _____

4 Copiazã silabele și cuvintele de la exercițiu 2.

_____

_____

90 Programul „A doua șansã” • Nivel primar

După acest exercițiu puteți opta pentru rezolvarea exercițiului 4, care presupune stabilirea valorii de adevăr a unor afirmații care au legătură cu textul suport.

Fixarea scrierii și citirii cuvintelor care conțin litera *x* se va realiza prin rezolvarea sarcinilor propuse la exercițiile 2, 3, 5. Acestea sunt similare celor din lecțiile anterioare și pot fi rezolvate independent, în perechi sau frontal.

Exercițiul 6 urmărește consolidarea scrierii și pronunției corecte a cuvintelor care conțin litera *x*. Ca sarcină suplimentară puteți propune introducerea cuvintelor selectate ca fiind corecte în enunțuri proprii (oral sau scris)

Exercițiile 6 și 7 pot fi rezolvate frontal, oral și apoi în scris, individual. Acestea împreună cu o scurtă dictare (la exercițiul 8) poate constitui o probă de evaluare curentă.

Lista de cumpărături

Lecția poate începe direct cu rezolvare exercițiului 1, întrucât tema abordată este familiară. Cursanții vor recunoaște vizual cuvintele care conțin grupurile de litere „ge“, „gi“, „ghe“, „ghi“.

Dumneavoastră veți scrie pe tablă într-un tabel, pe coloane, cuvintele corespunzătoare fiecărui grup de litere. Pentru explicarea felului în care se scriu și se citesc aceste cuvinte propuneți analiza fonetică a acestora și realizați analogii între grupurile de litere „ce“, „ge“, „ci“, „gi“, „che“, „ghe“, „chi“, „ghi“. Cursanții vor da exemple de alte cuvinte cu aceste grupuri de litere și le vor scrie pe tablă.

Citirea textului suport se poate realiza parțial frontal (citirea părții introductive) și pe grupe, pentru fiecare dintre cele patru liste de cumpărături. Fiecare grupă trebuie să citească lista de cumpărături și să formuleze propoziții în care să utilizeze denumirile produselor precizate în text. Urmează apoi citirea cu voce tare, integrală a textului.

Exercițiul 2, care reprezintă o copiere selectivă din textul suport, va fi rezolvat individual.

Se vor citi în lanț și selectiv cuvintele de la exercițiile 3 și 4. Explicați cuvintele necunoscute.

Înainte de rezolvarea exercițiului 6 puteți scrie la tablă grupuri de propoziții în care un anumit cuvânt are sensuri diferite. Cursanții vor avea sarcina de a preciza sensul cuvântului în funcție de context.

Exemplu:

Pentru petrecere am cumpărat vin.

Ei vin la mine.

Exercițiul poate fi rezolvat apoi independent de către cursanți. Aceștia vor citi propozițiile formulate. Verificați dacă scrierea este corectă și dacă sunt respectate acordurile gramaticale.

La exercițiul 7 sugerați cursanților să completeze întâi oral cuvintele, încercând pe rând grupurile „ge“, „gi“, „ghe“, „ghi“, și apoi să completeze în scris varianta corectă.

Pentru ca identificarea cuvintelor din careul de la exercițiul 8 să se realizeze cu mai multă ușurință sugerați-le cursanților să observe mai

Unitatea 6

Lista de cumpărături

1 Citește. Subliniază cuvintele care conțin grupul de litere ghe sau ghi.

Ai invitați la masă.
Te-ai hotărât să pregătești:
baghetă umplută, triunghiuri
cu cașcaval, pui cu sparanghel
și înghețată cu caise.

Pentru fiecare ai nevoie de
următoarele ingrediente:

Baghetă umplută pâine baghetă piapt de pui morcovi praz	Triunghiuri cu cașcaval cașcaval pâine prăjită unt ciuperci proaspete sau ghebe pătrunjel
Pui cu sparanghel pui ceapă sparanghel din conservă mărar usturoi suc de roșii	Înghețată cu caise caise brânză de vaci zahăr frișcă

2 Scrie o listă cu produse pe care ar trebui să le cumperi de la piața de legume și fructe pentru prepararea celor patru feluri.

---

3 Citește:

ghe	ghem	ghemul	ghea
gheată	gheață	gheară	ghi
ghid	ghidus	ghidat	ghici

42 Programul „A doua șansă” • Nivel primar

întâi locul în care sunt grupurile de litere „ghe“ și „ghi“. Cuvintele care trebuie descoperite sunt: *gheară, triunghi, unghi, unghie, verighetă, unghie, junghi, veghe, ghepard, frânghie, lighean, ghioaca*.

Exercițiul 9 va fi rezolvat independent. Verificați corectitudinea enunțurilor formulate. Ca sarcină suplimentară, puteți propune transformarea propozițiilor formulate prin schimbarea topicii.

ACTIVITATE PRACTICĂ

Timp de o săptămână cursanții să noteze zilnic cheltuielile făcute, precizând scopul acestora sau produsele achiziționate și suma corespunzătoare fiecăreia.

Puteți supune discuției listele întocmite stabilind: pe ce s-au cheltuit cea mai mare sumă; ce produse ar fi putut fi eliminate din listă pentru a se face economii etc.

Harta României

Amintiți-le cursanților de lecția în care au avut de identificat pe harta României anumite localități (lecția în care au studiat litera *H*). Cereți-le să deschidă manualul la pagina respectivă și să citească denumirile localităților pe care le-au localizat pe hartă. Reamintiți-le care punctele cardinale (aceste cuvinte au mai fost folosite în lecțiile anterioare).

În perechi, vor rezolva prima cerință din lecție. Pentru a le fi mai ușor sugerați-le cursanților să parcurgă următorii pași:

- să memoreze denumirile localităților precizate;
- să citească numele orașelor de pe hartă într-o anumită ordine (de sus în jos, de la stânga la dreapta, de jos în sus etc.) și simultan să le taie pe cele care au fost citite și nu sunt pe lista celor ce trebuie localizate.

Exercițiul 2 poate fi rezolvat individual.

Amintiți-le cursanților că scrierea denumirilor localităților se face cu literă inițială mare.

Pentru următorul exercițiu este necesar să propuneți câteva sarcini care să faciliteze rezolvarea cerinței de a completa enunțurile date cu anumite informații: localizarea pe hartă a orașului Galați și a Mării Negre; o conversație dirijată din care să reiasă care este cel mai apropiat oraș de localitatea în care sunt cursanții.

Rezolvarea sarcinii în scris va fi realizată independent. Corectarea se poate face în perechi. Fiecare cursant va citi propozițiile formulate de coleg / colegă.

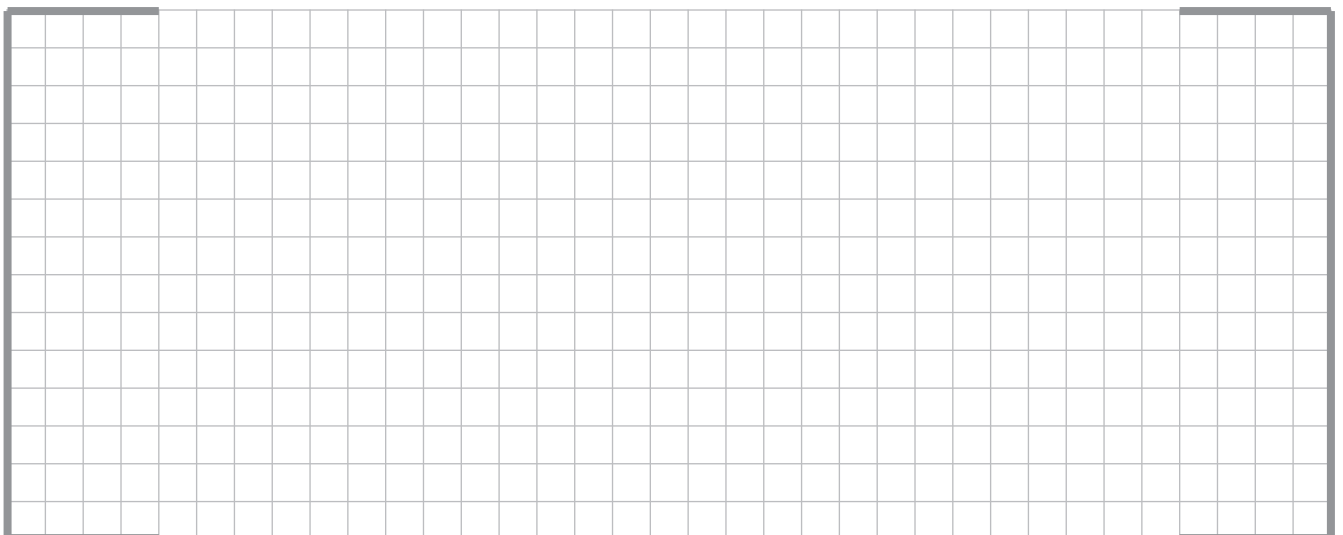
Recapitulare

Harta României

- 1 **Subliniază pe hartă orașele:** București, Sibiu, Cluj-Napoca, Brașov, Focșani.
- 2 **Scrie numele a câte trei orașe din România care se află:**
  - în partea de nord a țării: _____
  - în partea de sud a țării: _____
  - în partea de est a țării: _____
  - în partea de vest a țării: _____
- 3 **Completează propozițiile.**
  - Capitala României este la _____.
  - Un oraș la malul Mării Negre este _____.
  - Orașul cel mai apropiat de Galați este _____.
  - Orașul _____ se află aproape de localitatea în care locuiesc.
- 4 **Formulează în scris trei propoziții în care să folosești denumirile a trei orașe din țară.**

Limba și literatura română I • A, B, C 45

Formular de înscriere

Lecția poate începe cu intuirea imaginii. Dirijați apoi o discuție despre importanța exercițiilor fizice în menținerea sănătății. Puteți atinge aspecte care se referă la precauțiile și regulile ce trebuie respectate în cazul practicării unor activități fizice (să nu bea apă rece imediat după un efort fizic susținut, să-și dozeze efortul în funcție de afecțiuni fizice și starea de sănătate, să respecte regulile de conduită specifice unor spoturi pentru evitarea accidentelor etc.)

Prezentați apoi formularul de înscriere din ghidul cursantului. Prin efort propriu cursanții vor avea de citit și de identificat cuvintele al căror înțeles nu îl cunosc, sau pe care nu le pot citi. Aceste cuvinte vor fi subliniate, iar dumneavoastră le veți explica. Textul suport va fi citit cu voce tare, solicitând cât mai mulți cursanți. Formulați întrebări pentru a vă convinge că toți cursanții au înțeles conținutul textului suport și sarcina de lucru.

Independent, cursanții vor completa diverse formulare. În timpul activității oferiți sprijin permanent celor care vă solicită ajutorul.

Verificați dacă au fost corect completate datele personale ale fiecăruia și dacă datele oferite sunt sau pot fi reale.

Unitatea 7

Formular de înscriere

Dorești să te înscrii la un centru de sănătate.
Pentru aceasta trebuie să completezi formularul de mai jos.

1. DATE PERSONALE

Numele _____

Prenumele _____

Data nașterii _____

Înălțime _____

Greutate _____

2. Motivul pentru care dorești să te înscrii

Pentru slăbire

Pentru menținerea sănătății

Pentru tonifierea organismului

Alte motive _____

3. Faci exerciții fizice?

Da, zilnic Da, de câte ori îți permite timpul

Rareori Niciodată

4. Ești fumător/fumătoare? DA NU

Dacă da, câte țigări fumezi zilnic? 1-5 aproximativ un pachet

6-10 mai mult de un pachet

5. Probleme de sănătate.

_____

6. Unde dorești să te înscrii?

Aerobic Fitness Masaj

Solar Înot Gimnastică medicală

7. Perioada pe care dorești abonamentul.

1 lună

3 luni

6 luni

12 luni

Data, _____
Semnătura, _____

46 Programul „A doua șansă” • Nivel primar

Chestionarul

Puteți începe lecția prezentând mai multe imagini ale unor indicatoare sau semne sociale pe care le considerați utile cursanților. De exemplu: simboluri de pe etichetele unor produse textile care arată dacă produsele se pot spăla și la ce temperatură, simboluri care indică dacă ambalajele unor produse sunt reciclabile, dacă un produs este toxic sau inflamabil etc.

Sugerați-le cursanților să realizeze o lectură individuală și apoi să se grupeze pentru a-și lămuri neclaritățile în legătură cu semnificația indicatoarelor sau legate de vocabularul folosit în text. Oferiți-le ajutor dacă este cazul.

Alegerea variantei corecte de răspuns va fi sarcină individuală.

Ca activitate similară, dar cu grad scăzut de dificultate, puteți propune o activitate de atabilire a valorii de adevăr a unor afirmații. De exemplu, alături de indicatorul „stație de autobuz“ să scrieți afirmația: *Acest indicator se folosește în apropierea unor garaje.* Cursanții vor trebui să spună dacă afirmația este adevărată sau falsă.

Dacă învățătorul consideră că activitățile recapitulative sunt complicate, sau dimpotrivă, facile poate propune alte sarcini de lucru și alte texte suport.

Fiți flexibili și optimiști, deschiși, parteneri de studiu al cursanților!

Recapitulare

Chestionar

Alege varianta corectă de răspuns.

<p>1. Acest semn indică: a) trecere de pietoni; b) toaletă pentru femei; c) intrare în școală sau grădiniță.</p>	<p>5. Produsul care are pe ambalaj acest semn este recomandat: a) timp de 3 ani; b) copiilor mai mici de trei ani; c) copiilor mai mari de trei ani.</p>
<p>2. Prezența acestui semn te avertizează că: a) nu ai voie să te speli pe mâini; b) robinetul este defect; c) apa nu e bună de băut.</p>	<p>6. Acest semn arată că produsul: a) este toxic; b) este expirat; c) este inflamabil.</p>
<p>3. Acest semn se găsește pe ambalajele produselor: a) care conțin substanțe iritante; b) care conțin substanțe inflamabile; c) care conțin substanțe toxice.</p>	<p>7. Acest semn se poate întâlni în apropierea: a) unui spital; b) unui hotel sau motel; c) unei grădinițe săptămânale.</p>
<p>4. Acest semn se află pe ambalajele care sunt: a) de unică folosință; b) reciclabile; c) biodegradabile.</p>	<p>8. Indicatorul arată: a) trecere denivelată pentru pietoni; b) scări rulante; c) coborâre periculoasă.</p>
	<p>9. Indicatorul marchează: a) drum drept; b) drum înfundat; c) accesul interzis.</p>

Limba și literatura română • A, B, C 47

Pregătire pentru examen

Pornind de la standardele ce trebuie atinse de către cursanți concepeți un test de examinare la final de modul.

STANDARDE DE EVALUARE

Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului oral

- Desprinderea semnificației globale a unui mesaj audiat;
- Identificarea dintr-un enunț oral a cuvintelor, silabelor și literelor care îl compun.

Dezvoltarea capacității de exprimare orală

- Pronunțarea clară, precisă și articulată a enunțurilor;
- Formularea unor scurte enunțuri logice potrivite unor situații date;
- Utilizarea în comunicare a formulelor de salut și prezentare.

Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului scris

- Asocierea corectă a formei cuvintelor cu sensul lor;
- Citirea corectă, cu voce tare, în ritm propriu a unor enunțuri;
- Formularea de răspunsuri la întrebări care vizează informațiile esențiale din enunțuri citite.

Dezvoltarea capacității de exprimare scrisă

- Copierea corectă și lizibilă a unor enunțuri;
- Scrierea corectă după dictare a propozițiilor enunțiative;
- Redactarea unor propoziții enunțiative cu respectarea regulilor ortografice studiate.